48՝Ի ՏԱՐԻ ԹԻՒ 1123 Կ. ՊՈԼԻՍ ՇԱԲԱԹ Ի ԹԻՒ 23/5 ՄԱՐՏ 1905 2 ՄՈՒՇԱՐԻԷՄ 1323 23 ԼՈՒՍԱՆ 1320

Journal Arménien
MANZOUMÉ-I-EFKIAR
Grand' Rue de la S-Porte,
CONSTANTINOPLE

ՑԻՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՀՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ
ՈՐՈՒ Կ'ՈՒՂՂՈՒ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԽՄԲԱԳՐԱՏՈՒԹԻՒՆ
38, Պապը Ալի ճատէսի, 38

Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր

Մանզումէի Էֆքեար

ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ, ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

منظومهٔ افکار
ارمنیه یوی وسیاسی غزه‌در
صاحب امتیازی : اوهانسی قره‌بد
ادارهٔ‌سی باب‌عالی جاده‌سنده نومرو ۳۸

ԳԱՆԱՁՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 գր.	50 գր.
Դուրսը՝ համար	108 »	60 »
Արտասահմանի համար	25 ֆր.	18 ֆր.

ՏԱՌՊԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 դրուշ՝
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մատչելի պայմաններ։

10 ՓԱՐԱ — ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ "ՄԱՆԶՈՒՄԷ„ ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԱՄԷՆ ՕՐ ԱՐՇԱԼՈՅՍԻՆ — 10 ՓԱՐԱ

ԸՆԿԵՐԱՅԻՆ ՆԻՒԹԵՐ

ՀԱՅ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍՆԵՐԸ

Մեր առաքելական Ս. Եկեղեցին ո՛րպէս ալ զերծ ըլլայ նիւթական հանգամանքներէ, մենք՝ ժողովուրդս, իբր այնքարիկ մարդ-արարած, կը սիրենք քիչ մը նուազ պարզասէր ըլլալ. և ո՛ր է եկեղեցականի յանուն Աստուծոյ տուած սրտագին օրհնութիւնը սուրբ ու անբիծ դաւանեալով հանգերձ զգեստաւորեալ և Զաթալթագ ի գլուխ, առաքելաւանիկ Ս. Եպիսկոպոսին տուած մեծանոյն օրհնութիւնը, կարծես ուրիշ կապ ազդեցութիւն մը կ'ընէ մեր վրայ, և, գէթ վայրկեանի մը համար, կը մոռցունէ մեզի աշխարհը, անսպառ հոգերովը մէկտեղ, ու կը վերացուցէ, կը բարձրացունէ մեր հոգին խունկերու բոյրն ալ, այդ միջոցին, երկնային ամպրոյ պատրանքը կուտայ, սուրբ ու զմնուացած կը գտնենք մեր զգացումները, որոնք բնական է որ պահեն այդ բարերար ազդեցութեան հետքերը։

Հոգեկան այս ցնցումները, եթէ իրա՛ւ է որ զգացումներն աղնուացնելու յատկութիւնն ունին իրենց մէջ, որուն կը հաւատամ իմ անձնական զգացողութիւնովս, եկեղեցական արարողութեանց կանոնաւորութեան մէջ արծաթ է որ երբեմնակի երեւան գան մնանք, առանց պայմանադրական ըլլալու։

Ցարիներ առաջ, Աւագ Ուրբաթի գիր մը, իմ թաղէս բաւական հեռուր եկեղեցի մը գացած էի։ Եկեղեցական հոգեւոր արարողութիւնները աւարտած էին, Աստուծոյ տունը սուգը մտած էր Նիւթական լոյսերէն մերկացած, հաւատացեալներու հոգ բազմութիւնը տխրամած վիճակ մը ունէր. քարոզիչ Սրբազանը բեմ ելաւ աւուր պաշտօնի քարոզը տալու, ուելի ճիշդ կ'ըլլայ ըսել խաչուած Յիսուսի՝ մեռած Նազովրեցիին դամբանականը խօսելու։

«Ցանուն Հո՛ր...

Սրբազանին, ինչպէս և ժողովուրդին, ձեռքը ճակտին վրայ գամուած մնաց քանի մը երկվայրկեան. ապա սկսաւ բարբառել. «Բայց ո՞ւր է Որդին։» Վերացաւ, մոգնեցաւ ժողովուրդը. Սրբազանին նպատակն էր անշուշտ օրուան տօնին սուրբ ու ծանրախոհ պարագան զգալի կերպով ըմբռնել տալ իր հօտին և յաղթած էր։ Կիսատ «Ցանուն Հօր»ին դիւրը կարի պերճախօս էր ինքնին։

Այս կարգի հանճարեղ գիւտերը բեմբասացութեան մէջ չատագովելի են միայն, պայմանաւ որ անոնք չափազանցութեան չտարուին. մեր եկեղեցին հակառակ չէ քարոզչին հռետորական շարժուձեւերուն ցորչափ անոնք չնորհալի ազդեցութիւն կ'ընծայեն բառերուն։ Անդին ուրիշ քարոզչի մը բանաձրսիկ ձեւերը, կեղծաւորիկ բառերը ձանձրացուցիչ և անօգուտ կը դարձնեն քարոզը, մշալուր ըլլալուն պատճառով լոկ։

Ծ. վարդապետները Առաքնորդութեան քիչ չատ երկարատեւ պաշտօնավարութեամբ, արժանիք և ուելի հոգածութիւն ցոյց տալով իր հօտին, անոր վարչական ժողովներուն վկայականին յենլով, կեդր. Վարչութեան հաւանութեամբ եպիսկոպոս կ'օծուին Ս. Կաթողիկոսին կողմէ։

Եպիսկոպոսը եկեղեցական կարեւոր պաշտօններ վարելուն տոթիւ Ն. Ս. Օծութեան հայակրանքին արժանի դառնալով կ'ստանայ արքեպիսկոպոսութեան աստիճանը։

Եպիսկոպոսը իր առաջնորդական ու քարոզչական պարտականութիւնները կատարելով հանդերձ՝ կեդր. Վարչութեան հաւանութեամբ և ժողովուրդին ընդունելութեամբ, այս կամ այն փափաքող անհատը քահանայ կը ձեռնադրէ — վարդապետ ալ ձեռնադրելու իրաւասութիւն ունի —։

Մեր նախնիք կարգաւորը կ'ընտրէին ժողովուրդին ուսեալ դասակարգէն. եթէ անցեալին մէջ տգէտ քահանաներ գոյութիւն ունեցած են՝ պատճառն այն է որ ժողովուրդը, ուսման ճաշակը չառած՝ համեմատաբար անկէ աւելի՛ տգէտ էր, հետեւաբար այն քահանաները ուսեալ կը համարուէին. Հիմա որ ժողովուրդին ճաշակը զգալի կերպով նրբացած. ու քաղաքակրթութեան տեսակէտով անոր պէտքերը աւելի՛ բազմապատիկ ու ընտանեկան վիճակը բարդ կերպարանք մը ստացած է, խնդրական դարձած է ուսեալ ու արդարամիտ քահանային պէտքը, որ կարենայ իր ազնիւ զգացումներովը, խոհեմ կենցաղագիտութեամբը հաւասարակ ժողովուրդէն ա՛յլապէս բարձր մատուցումներովը, անոր հոգեկան պէտքերուն համընթաց իմաստութեամբը հեղինակութիւն մը ըլլալ իր հօտին, որուն անձնիւր անհատը լսելու և անոր անսալու արժանի գտնէ ի՞նչ քահանան։

Մեր արդի քահանաներո՛ն տասնէն 1-ը հազիւ կրնան այս պայմանները ժարմնացնել իրենց վրայ. որոնք երջանիկ են ամէն կերպով վայելելով ժողովուրդին թանկագին հաւակրանքը և արժանաւոր ու առատաձեռն վարմունքը, ի հեռուկա տգէտ, անգիտակ իրենց կոչման, և մեռելի սպասող քահանաներուն։

Քահանան, որ քաղաքակրթութեան, ընկերային բարքերու ազնուացման, ընտանեկան կազմութեան և եթէ կ'ուզէք կրթութեան տեսակէտներով բարերար յանձնառութիւն մը ունի իր վրայ, անկարողութեան, անգիտակցութեան. մէկ խօսքով իր տգիտութեան երեսէն անհաւն և անտեղեալի չարիքներ կը պատճառէ անոնց։ Ահա՛ քահանայ մը որ իրար ձգող էրիկ-կնիկներուն մէջ իր որսը կը փընտրէ, ահա՛ ուրիշ մը որ աղջիկներ կարգելու միջնորդութիւնով կը նուաստանայ, ուրիշ մը որ անքարոյական է, և ասոնց վերջը չի գար, ինչ կ'սպասուի մաքի ու սրտի դասաւորակութիւնով ժողովուրդէն նուազ զարգացած մարդերէն որոնք հացի կարօտով կ'ըլլան քահանայ քան կոչումով ու արժանաւորութեամբ։

Մէվ է ասոնց պատասխանատուն։

Ո՛վ դուք, որ ձեռնադրելու շնորհն ունիք ձեր վրայ, պէտք չէ որ բաղդատէք ընտրելին ուրիշ քահանաներու հետ, ժողովուրդին խնդրանքն ալ շատ անգամ անգիտակ է և անոր վրայ կայութիւնը երկրորդական պէտք է նկատէք. ենթականին սրտի. մտքի կարողութիւնը, անոր անբասիր վարքն ու բարքը. տարիքին բաւական յառաջացած ըլլալը (որ իր որդ գոյներն երեւան եկած ըլլան) մէկ խօսքով անհատական արժանիքը քննելու էք. խորհելու էք նաեւ թէ ընտրելին իր հովուելիք հօտին զարգացեալներէն է թէ ոչ։ Մի՛ ըսէք թէ ուսեալները չեն փափաքիր քահանայ ըլլալ, արժանաւորները պիտի գան ա՛յն ատեն երբ տեսնեն մերժուիլը անարժաններուն։

Եկեղեցական օրէնքը իրաւունք տուած է եպիսկոպոսին փիլոնազուրկ ընել, ապաշխարութեան ենթարկել մինչեւ անգամ քահանայագործութենէ իսպառ դադրեցնել այն քահանան, որ անուններուն մեղքերու մէջ է և անուղղայ։ Թող ըլլայ այս պատրիարքական հրամանով։ Աւագերէցներն ալ կրնան այս արդար անօրինութիւններն ընել տալ։ Անօգուտ պաշտօնեան ո՞վ պահած է գործին մէջ. եկեղեցին ալ պէտք չէ որ ներէ չարին ու գայթակղեցնողին։ «Եթէ աչքդ գայթակղեցնէ քեզ, հանէ զայն»։

Յառաջացած տարիքի մէջ սրբազնացած ու ալեծուփ փորձառութեամբ պակուած մեր եպիսկոպոսներու. մանց չափազանց ներողամտութիւնը չարին խրախոյս ըլլալու կը ծառայէ շատ անգամ։ Յիսուս ներել յանձնարարեց այն թերացողին որ կը զղջայ և ուղղութեան գալու յոյս կը ներշնչէ, բացարձակ անուղղային բաժինը զըրկումն ու պատիժն է։

Ոչ մէկ հայր ներողամտութեամբ նոյնքան սիրելի կրնայ ըլլալ իր զաւակներուն որքան լուրջ ու արդարակորով յատկութեամբ։

Մաքսաւորներուն ու մեղաւորներուն ներող Մարկոսիթա սակայն ուրիշներուն չափ չազգաւեցաւ, իրեն համար ամէնէն մեծ հաճոյքի մը հաւասար էր գիտական այս երկրախուզութիւնը որ անուն, դրամ և հմտութիւն պիտի վատկցնէր իրեն, ուստի մեկնումի առաջին վայրկեաններէն եաք քննական պատոյտ մը ըրաւ չոգենաւին մէջ, անգամ մը ալ տեսնելու համար թէ ամէն բան կանոնաւորուա՞ծ էր. ճարտարապետին կամքին համաձայն։

Ը.

ՄԱՔՍ ԲԱՆՖԷԹԻ ՑԱՄԱՌՈՒԹԻՒՆԸ

Երեք ժամ եաք, Վիկտորս այնչափ առաջացած էր ծովուն մէջ որ ամերիկեան ցամաքը բնաւ չէր տեսնուեր այլ եւս, ձիւնը կտրած էր և օդը պայծառացած, ամպի նշոյլ մը իսկ չկար երկնքին վրայ։ Շոգենաւը ժամը տասնեւութը մղոն կը ճամբորդէր ովկիանոսին վրայ որ լիմի մը նման խաղաղ էր ու անվրդով. արեւելեան հիւսիսային մեզմ հով մը միայն մերթ ընդ մերթ զգալի կ'ընէր իր գոյութիւնը։

Ճամբորդութիւնը յուսալից առաջնանով մը սկսած էր. եթէ անակնկալ մը չպատահէր. տասնհինգ օրէն ապահովապէս պիտի հասնէին Ռուք կղզին։

Ճարտարագէտը բնաւ չէր բաժնուած իր կեցած տեղէն. տչքերը չէր կրնար հեռացնել ամերիկեան ցամաքէն որ անհետացած էր բացարձակապէս։ Միլիառատէրը առանց մէկու մը հետ խօսակցելու կը մտածէր։ Ի՞նչ էր սակայն խորհրդածութիւնը, արդեօք Ամերիկայէն բաժնուելուն վրա՞ կը մտածէր, թէ առաջիկայ յանդուգն ուղեւորութիւնն էր մտահոգութեան առարկան, որուն այլոլոր կեանքեր գուցէ զոհ ուէին։ Այս կէտին դժուար էր տալ լուսաբանութիւն մը ասոր։ Ճարտարագէտը մինչեւ իրիկուն չդրսնակեց խորհրդածել և մութը կսմսկաւ պէտ՝ առանց մէկու մը հետ երկու խօսք փոխանակելու, մասնաւորապէս իլա. ճարի ժամանակ սրան ելաւ ու մարանպատին ըսաւ թէ ամբողջ ուղեւորութեան չրջանին մէջ իր մասնաւորապէս մէկ պիտի ճաշէր, անձնական քարտուղարին՝ Ցանիէլի հետ։

Նաւապետ Շէֆիլտ չատ գոհ մնաց ճարտարապետին այս որոշումէն. ինքը զուարթ բնաւորութեամբ՝ խօսող խօսեցնող չէն չոր մէկն էր և յարգելով հանդերձ ճարտարագէտը, պարզապէս կը նեղուէր անոր լուրջ դէմքէն ու պաշտօնական շարժուձեւերէն, որոնց ինքն ալ սարսռուած էր փոխարինել կամաց ակամայ. մինչդեռ Միլիառատէրին բացայայտութեանը՝ Բոլ Մարկոսիթայի հետ խօսելով, խնդալով, զուարճանալով պիտի կրնար ճաշել ուզածին պէս։

Այն օրուան ճաշը խիստ հաճոյալի էր. երկրորդ նաւապետ Մաք Ֆիլոնի երբ պաշտօնին բերմունքով կամրջակին վրայ կեցած ունկնդիրս կը ծիսէր, առաջին նաւապետը զուարթ ճաշ մը կ'ընէր Բոլ Մարկոսիթայի և տօքթէր Վիլեամի ընկերակցութեամբ։ Այս երեքը անեքդոտներով, ծիծաղներով ու հեռաքրքրաշարժ դէպքերու պատմութիւնով լաւ ժամանց մը ունեցան սեղանին վրայ։ Նաւապետը որ ամբողջ կեանքը ճամբորդութեան մէջ անցուցած էր, սկսաւ այլ և այլ դրուագներ մէջ բերել իր երբեմնի ուղեւորութիւններէն և երբու ունկնդիրները մինչեւ ուշ ասեն նստել էին, ուրախ ապաւորութեան մը տակ մնալով՝ իրենց խցիկը դառնալնացան։

Թիլ մը եաք՝ բաց ի երկրորդ նաւապետէն եւ պաշտկ նաւապետէն, չոգենաւին մէջ արթուն մարդ չէր մնացած, ամէնքն ալ անուշ քունի մը ենթարկուած՝ կը քնանային։ Եւ սակայն ճարտարագէտն ալ արթուն էր դեռ իր մասնաւոր սենեակին մէջ, ուր սեղանին առջեւ նստած կը կարդար ու կը նօթագրէր։

Երկու օրեր անցած էին առանց դէպքի, ծովը հանդարտ էր բայց սակայն ցուրտ մը կը տիրէր եւ ջերմաչափը զերոյն վար տատանուելու պատճառ իլած էր, ինչ որ մեծ դիւրութիւն կը պատճառէր չոգենաւին մէջ գրասնուածներուն։

Ճարտարագէտը քարտուղարին հետ փակուած էր իրեն յատուկ բաժնին մէջ ուրկէ բնաւ դուրս չէր ելլար։ Շոգենաւին այս մասը երկու սենեակի եւ մէկ սրահի մը վերածուած էր, զոր ուղղակի պէս կանուտրած էր միլիառատէրը հանգստաւէտութեան ամէն պայմանները ապահովելով անոր մէջ։

Նաւապետին այս առանձնացումը և մինակ ալխատիլը առաջին առթիւ բաւական ծանր ազդեց Բոլ Մարկոսիթայի որ վերջին ծայր յուզուեցաւ տեսնելով որ բնաւ բան մը չի հարցներ իրեն միլիառատէրը եւ սակայն եաքը պաղարիւնով խորհելով՝ ամերիկացիին տարօրինակ բնաւորութեանը վերագրեց անոր այս ընթացքը եւ սկսաւ ալ աւելի մտերմանալ տօքթէր Վիլեամի հետ։ Այս բժիշկը ճշմարիտ գիտուն մը էր որուն հետ առաւ իրիկուն գիտական խնդիրներու վրայ կը խօսէր Մարկոսիթա եւ շատ անգամ ալ անոր տալիք տեղեկութեամբ քիմիական տարրալուծումներ կ'ընէր չոգենաւին բնալուծարանին մէջ։ Երկուքն ալ իրենց մասնաւոր ճիւղերը ունէին, բժիշկը նոր դեղերու գտնութիւնովը կը զբաղէր, իսկ Բոլ Մարկոսիթա խորասուզուած էր էլեկտրական լոյսի ուսումնասիրութեանը մէջ, որուն կը հեռեւէր արդէն երս կամ ժամանակէ ի վեր։

(Շարունակելի)

ԴՐԵՐԵՍԻ ԱՌԵՒՏ. ԲԱԺԻՆԸ

Թերթիս Առեւտրական Բաժնի խմբագիր Սիմոն էֆ. Զէօմլէքճեանի (Ծիրայր Շիրակացի) առժամեայ բացակայութեանը պատճառաւ, մեր Դ. երեսի Առեւտրական մասը այս շաբթու չը կրցանք հրատարակել։

ԱՐՏԱՔԻՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

ՄԵԾ ՃԱԿԱՏԱՄԱՐՏԸ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ԿՈՂԵՐԸ ՊԱՇԱՐՈՒԱԾ

ՄՈՒՔՋԷՆԻ ԲԱՑԵՐԸ

ԷՎՐԵԼԻ ՔԱՆԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ՈՒԺԵՐ ԴԷՄ ԱՌ ԴԷՄ

ՄԵԾ ՏՈՒԱՄ ՄԸ Ծ. ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՄԷՋ

Շաբաթէ մը ի վեր Մանչուրիոյ մէջ արդէն տեւող մեծ ճակատամարտը հիմա վճռական աստիճանին կը հասնի։ Ճարտնցիք դառնալու վրայ են Ռուսական Բանակին երկու կողերուն բոլորտիքը հիանալի յաջողութեամբ։

Լեռներուն մէջ արեւելեան կողին վրայ կացութիւնը երկուան պէս չէ տրլեւս։ Ճարտնցիք չատ առաջ գացին, և կռիւը կատաղաբար կը մղուի Թամակուշանի և Կուիթիլինկի չրջակայքը, որոնք մուչուն տանող երկու գլխաւոր ճամբաներն են։ Երկու կէտերուն մէջտեղը, Մացիատաւի մէջ, ռուսական գունդ մը կայ որ փճանալու վրան դին մէջ է։

Արեւմտեան կողին վրայ ալ ճարտնցիք մեծ յառաջդիմութիւն ըրած են։ Զանկթաուն և Ցէֆանկթայը գրաւելէ վերջ, Սալինբու հասան, Մուքջէնէն տասներկու մղոն միայն հեռի արեւմտեան կողմին վրայ։

Կեդրոնին մէջ տեսնելի վէճ մը կայ Բուքիլով բլուրին գրաւման համար, որ ճիշդ Շահոյի հարաւային կողմն է։

Ճարտարագէտը քարտուղարին հետ փակուած էր իրեն յատուկ բաժնին մէջ ուրկէ բնաւ դուրս չէր ելլար։ Շոգենաւին այս մասը երկու սենեակի եւ մէկ սրահի մը վերածուած էր, զոր ուղղակի պէս կանուտրած էր միլիառատէրը հանգստաւէտութեան ամէն պայմանները ապահովելով անոր մէջ։

Նաւապետին այս առանձնացումը և մինակ ալխատիլը առաջին առթիւ բաւական ծանր ազդեց Բոլ Մարկոսիթայի որ վերջին ծայր յուզուեցաւ տեսնելով որ բնաւ բան մը չի հարցներ իրեն միլիառատէրը եւ սակայն եաքը պաղարիւնով խորհելով՝ ամերիկացիին տարօրինակ բնաւորութեանը վերագրեց անոր այս ընթացքը եւ սկսաւ ալ աւելի մտերմանալ տօքթէր Վիլեամի հետ։ Այս բժիշկը ճշմարիտ գիտուն մը էր որուն հետ առաւ իրիկուն գիտական խնդիրներու վրայ կը խօսէր Մարկոսիթա եւ շատ անգամ ալ անոր տալիք տեղեկութեամբ քիմիական տարրալուծումներ կ'ընէր չոգենաւին բնալուծարանին մէջ։ Երկուքն ալ իրենց մասնաւոր ճիւղերը ունէին, բժիշկը նոր դեղերու գտնութիւնովը կը զբաղէր, իսկ Բոլ Մարկոսիթա խորասուզուած էր էլեկտրական լոյսի ուսումնասիրութեանը մէջ, որուն կը հեռեւէր արդէն երս կամ ժամանակէ ի վեր։

(Շարունակելի)

դէպի արեւելք երկաթուղիէն քիչ մը հեռի։ Օեսմա իր հզօր հրամատարներէն Քուրոքին և Նօկին, ինչպէս նաեւ Օքուն աշխատանքով արեւելեան և արեւմտեան կողերուն վրայ, ինք ալ ուղղակի Քուրոքաթքինի դէմ կը խաղայ Բուիլով բլուրին շուրջ։ Այսպէս ամբողջ ճակատը կրակի մէջ է, և Մանչուրիոյ այդ շրջանակը դարերէ ի վեր երբեք չտեսնուած աներեւակայելի ժիրի մը մասնուած է։

Բուիլով բլուրին դէմ Օեսմայի գործողութիւնը պարզ ցոյց մըն է միայն, բայց սովորականին պէս խիստ ցոյց մը։ Օեսմա Քուրոքաթքինի զօրութիւններէն ամբար մաս մը այդ բլուրին պաշտպանութեան համար պարտաւորած է կենալ, որպէսզի Մուքէնի ճամբաներուն վրայ մղուած կռիւը յաղթի, և Թիլինկ քաշուելու ռուսական վերջին պատնէշը խափանուի։ Ոչ մէկ հրամատար երբեք Քուրոքաթքինի կացութիւնը ո՛չ նեցած է այնքարի զինուորական ժամուութեան մէջ։ Ճաքոնցի բոլոր աղուէ նիրը մարդուն շուրջը առեր են, և արդարեւ հիանալի պիտի բլլայ Քուրոքաթքինի հնարամիտ ռազմավարութիւնն ալ, եթէ այս անգամ ալ յաղթի ծուղակէ, և իր հանակին մնացեալ մասովը Թիլինկ քաշուիլ նոր արարուածի մը վարագոյրը բացուելու համար։

Քանի մը շաբաթ առաջ երկու Բանակները եռանկիւնի երեւոյթը ունէին, եղջիւրներին դէպի հարաւ դարձուած։ Ճաքոնցիք այդ եռանկիւնին ներքին և կարճ գծին վրայ էին։ Հիմա եռանկիւնը դէպ ի հիւսիս դարձած է, և Ճաքոնցիք արտաքին գծին վրայ են, և այդ եռանկիւնին եղջիւրները հետզհետէ Մուքէնի կը մօտենան։ Ճաքոնական ձախ եղջիւրը Սինմինթինի ճամբէն երկարելով Մուքէնի հարաւային արեւմուտքէն 12 մղոն միայն հեռի է, մինչ աջ եղջիւրը Թանակուչանի մօտ է, Ֆուչունի հարաւային արեւելքէն 15 մղոն միայն հեռի, և գրեթէ 30 մղոն միայն Մուքէնէն հեռի։ Այս հեռաւորութեան չափերը արագ արագ կը կարճեան, և այսօր վաղը ճաքոնական յաղթապանծ բանակը Մուքէն կը մտնէ։ Բայց բուն հետաքրքրական իրողութիւնը Ճաքոնցիներուն Մուքէն մտնելը չէ ա՛յնքան, որքան ռուսական բանակին մէկ մասին պաշարման վտանգը։ Քուրոքաթքին սոսկալի կերպով նեղ վիճակի մէջ է։ Ինք վերին հրամատարը պաշարման գօտիին մէջ մնալու երկիւղը ունի, որովհետեւ Օեսմա Բուիլով բլուրին մօտ զբաղեցուցած է զայն։ Մուքէնէն շատ վար դէպի հարաւ։ Լիաօեանկի ճակատամարտին ժամանակ Քուրոքաթքինի նպատակը գիծը արեւելեան կողմէն միայն պատնէշի ներքեւ կը գրաւնէր Քուրոքիի բանակին միջոցաւ։ Բայց հիմա ռուսական բանակին հազորդակցութեանց գիծը երկու կողմէն ալ կտրուած է։ Զինուորական շարժումները ա՛յնքան խիստ բաց և հեռաւոր միջոցի մը վրայ տարածուած են որ Քուրոքաթքին չի կրնար հիշդ ժամանակին իմանալ իր գունդերուն ռազմական վիճակը։ և ասիկա ինքնին կաւելցնէ ռուս վերին հրամատարին տիսթութիւնները։

Գալով երկուստեք ճակատամարտին մասնակցող մարդոց թիւերուն, արդէն իսկ մէկ միլիոնի վրայ կը խօսուի։ Բայց երկու կողմերուն թիւերը մերձաւորապէս 700,000 հաշուելով, պատերազմներու պատմութեան մէջ ճակատամարտը թիւերու, թնդանօթի և ռազմամթերքի տեսակետով, և մանաւանդ կռիւին գետնիներուն տարածութեան տեսակէտով, անտարակոյս ամենամեծ ճակատամարտն է, ինչպէս կ'ըսէինք երէկ։

Քուրոքիի բանակին կեդրոնեն հեռագրուած

(Անբուկան)

(1) Վիթօսանի դէմ երէկ ճաքոնական երեսուն կորուստներ միայն տեղի ունեցան։ Սկզ բանակին կորուստները շատ քիչ եղած են բաղդատմամբ ձեռք բերուած արդիւնքին։ Բայց ո և է Պատերազմի մէջ պատահած չէ որ զինուորները այսքան նեղութեան և դժուարութեան տակ լալու պարտաւորուին, որքան հիմա ճաքոնցի և ռուս զօրքերը, որոնք ստիպուած են բանակցիլ բաց գետնի վրայ, կամ գիշերային յարձակումներ մղել թանձր հագուստներու մէջ փաթթուած։ Ցուրտին դիմանալու համար զինուորները չեն կրնար ձգել իրենց մուշտակները և նոյն իսկ ձեռնոցները, առանց որոնց անկարելի է զէնք շարժել և դնդակ արձակել։

(2) Ռուսական խրամները այս կողմին վրայ կ'երկարին հիւսիսային արեւելք, գետին ընթացքին հետեւող բլուրներուն կարճ շարքի մը կատարներուն վրայ։ Պաշտպանութեան բուն գիծերը ասոնց եռեւը գտնուող աւելի բարձր բլուրներուն վրայ են։

Ճաքոնական զօրքերը աջակողմէն, գիշերանց գաղտագողի առաջ քաշելով, հասան Օքուվ եւ Ցէքքասան, բա սովորութեան յանկարծակիի բերելով Ռուսերը, և հետեւաբար նուազ ընդդիմութեան հանդիպելով։

(3) Այսօր պակուրիշ ռմբակոծութիւն մը կատարած է դէպի արեւմուտք։ Մուխի բարձրադէզ ամպեր կը բարձրանան ահա Վանքօզանի բլուրներուն մօտ, որոնց վրայ կ'ուղղուի ճաքոնական կրակը։ Այս առաւօտ դագրեցաւ Թնդանօթաձգութիւնը Վիթօսանի շուրջ։

Ճաքոնական աջ թեւը կը ռմբակոծէ ռուսական ամրութիւնները բարձր բլուրներուն վրայ, և կէսօրին ճաքոնական մարտկոցները Վիթօսանի մօտ կրկին գործի սկսան։ Գլ. օր 60 ռուսական թնդանօթներ կը գործէին։

(4) Օքուրիի մէջ ճաքոնցիք յանկարծակիի բերին ռուսական գունդ մը որ խրամներով շրջապատուած բլուր մը բռնած էր, եւ երեք կողմէն յարձակեցան անոր վրայ։ Վախտուն հոգի գերի բռնեցին։

Ճաքոնական ուժերը հիշդ Վիթօսանի արեւմտեան կողմը յառաջացեալ դիրքեր բռնեցին գիշերանց գեթին շատ մօտիկը։ Ռուսք ագարդիեն ֆիշերային յարձակումնեք ըրին գետեղերքի գիշերներուն վրայ։

Mars 2.

Ճակատամարտը առաջ կ'երթայ նպատաւոր կերպով, թէեւ ծիւնաբեր փոթորիկը բլուրներուն գագաթին վրայ հոլի պէս չրջան կ'ընէ, եւ թնդանօթաձիգները ա՛յն ատեն միայն իրենց նպատակակէտերուն կրնան զարնել երբ վայրկեան մը ամպերը վեր ելնեն։

Ճաքոնցիք մեծամեծ շահեր ունեցան իրենց գիշերային յառաջխաղացութեամբ ռուսական դիրքերուն դէմ ծայրագոյն ձախակողմի վրայ։

Զօրավար Օքուի բանակեն

Օրը օրին եւ ժամը ժամուն

Երկաթուղիի արեւմտեան կողմը բանակող ճաքոնական գծին մաս շարունակ կը ռմբակոծուի դաշտային թնդանօթներով։

Ճաքոնական ձախ թեւը ծայրագոյն աջակողմին օրինակին հետեւելով, յառաջ խաղաց ռուսական յառաջապահներուն կողմէ, եւ գրաւեց բլուր մը, որ Հաւնհոյէն երկու մղոն դէպ արեւմուտք Շաքեմունէ ակսելով հիւսիսային արեւմտեան ուղղութեամբ կ'երթայ մինչեւ Քալիա՝ Լիաօ գետն արեւելեան եզերքին վրայ, Շահօ գետէն ալ 12 մղոն դէպ ի հիւսիս։ Այս կերպով, Ճաքոնցիք բոլորովին ի դերեւ հանեցին ռուսական ոեւէ փորձ ճաքոնական ձախակողմը դառնալու։

Հաւանաբար մի՛ին մը մարդիկ կը պարպատուին մեծ ճակատամարտին մասնակցելու։ Ներկայ նշաններէն դատելով, այնարի պատմութեան ամենէն մեծ ճակատամարտ պիտի բլլայ։ Երեք ամիսէ ի վեր երկու բանակները իրենց գիծերը բռնած էին առանց լուրջ շարժում մը ընելու, սպասելով մեծ պայքարին երբ օրը ներէր։ Ընդհանուր սառնահալէն առաջ հարկ էր ճակատամարտը մղել, որովհետեւ անկէց վերջ քանի մը շաբաթ անկարելի պիտի բլլար թնդանօթներուն տեղափոխութիւնը։

Mars 1

Ճաքոնցիք այս առաւօտ ահաւոր ռմբակոծութիւն մը սկսան ամբողջ գծին վրայ, միշտ դէպի հիւսիս երկարելով իրենց եղջիւրը։ Հաւնհոյի արեւելեան եզերքը գտնուող Ճաքոնցիք ալ մէկ կողմէն թնդանօթ արձակելով յառաջացան Զանկիքուն եւ մերձակայ գիւղերը, ռուսական խրամներէն հարիւր մէթր միայն հեռի։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

«Նայէ Ֆրայէ Բրէսէ»ի

Mars 5ի խմբագրականեն

Ճակատամարտը նժարին մէջ է։ Վճռական քան մը եղած չէ տակաւին։ Մինչեւ այս ժամս առնուած տեղեկութիւններուն նայելով, երէկուան դէմ ընդհանուր կացութիւնը իրապէս փոխուած չէ։ Շահոյի վրայ կեդրոնին մէջ երկու կողմերն ալ կը բռնեն իրենց հաւասարակշռութիւնը։ Բանեռուզայի հիւսիսային արեւելեան լեռներուն մէջ ճաքոնական գունդերը Հաւնի գետահովտին դէմ առաջ կը քաշեն, բայց Ռուսք յաջողեցան կեցնել զիրենք։ Մեծ կռիւները տեղի կ'ունենան գետնցած կողմերը երկաթուղիին արեւմուտքը։ Գետերը դեռ սառած են, հետեւաբար զինուորական շարժումներուն դէմ արգելք չեն հաներ։ Այդ տեղին մէջ երկու անջատ խումբեր կան։ Հաւնհոյի և երկաթուղիին մէջտեղ Օքսա Մանչուրիոյ ռուսական երկրորդ բանակին դիմացը կը գտնուի. Հաւնհոյի հիւսիսային կողմը և Սալինրուի մօտ Մուքէնի արեւմտեան կողմը ճաքոնական յարձակող գունդերը հաւանաբար կը գտնուէին Նօկիի հրամատարութեան տակ ռուս գլխաւոր պահեստի ուժերուն դէմ։

Երկաթուղիին արեւմտեան կողմը ճաքոնական առաջին յարձակողական խումբը կը կռուի ռուսական ամուր դիրքերուն դէմ Սինքայօ-Լինչինբու կէտերուն մէջ։ Եթէ ճաքոնցիք յաջողին կարել ռուսական գիծը, Մանչուրիոյ ռուսական երկրորդ բանակը պիտի պարտաւորուի Մուքէնէն քաշուիլ, ուրիշ ճար չկայ։ Այնպէս որ խոշոր մը պիտի բացուի Շահոյի վրայ գործող Ռուսերու և Մուքէնի արեւմտեան կողմը ճաքոնական յարձակողականին դէմ կռուող ռուս բանակին մէջտեղ։ Եթէ Մանչուրիոյ ռուսական երկրորդ բանակը իրօք քաշուի Մուքէնի հիւսիսային բլուրներուն վրայ կամ քաղաքին շրջակայքը՝ զայն պաշարելու նպատակաւ, Օքուի Բանակին գոնէ մէկ մասը պիտի կրնայ պաշարել ռուս պահեստի զօրաց ձախ թեւը, և Նօկիի միանալով նահանջի ստիպել Ռուսերը։ Այժմ յարձակումով կա՛ն՝ելի չէ չախչախիչ պարտութեան մը մատնել այս ռուս գունդերը, վասն զի եղանակը անպէս է։

Դեռ լուր չկայ թէ Ռուսք Թիլինկ նահանջել սկսած են։ Այդ գործողութեան համար տեղի ունենալիք պատրաստութիւնները, այսինքն, գլխաւորաբար Մուքէնի մէջ մթերուած պարէններուն և պաշարներուն դէպի հիւսիս փոխադրութիւնները ա՛յնչափ ընդարձակ են որ կարելի չէ գաղտնի տանիլ և հետեւաբար չուռով կ'իմացուին։ Այս մասին Տալին լեռան մէկ արեւելեան բազուկին նահանջէն զատ դեռ ուրիշ լուր չառնուելէն կը կարծուի թէ, Քուրոքաթքին թերեւս Մուքէնի առջեւ ճակատամարտ մը մղելու կը պատրաստուի։ Զօրավար մը ինչպէս կ'առնէ կռիւի մտնել եթէ վստահ բլլայ յաջողութեան, օտուար օգնական ուժերու հասնելուն յոյս ունի, կամ գէթ հաւանականութիւն կայ յարձակող թշնամիին մեծ կորուստներ պատճառել, առանց ինքզինքը վտանգելու վախ ունենալու։ Արդ. Քուրոքաթքին ճաքոնական յարձակումը յաջողապէս եւ մղելու յոյսը երբեր ունենալ ա՛յն ատեն երբ կարելի բլլար իրեն, թշնամիին պաշարողական փորձերը՝ ճակատէն պաշտպանող գունդերով արգիլել։ Եթէ ճաքոնցիներու կողմէ Ռուսաց գիծերը խզուած բլլալուն զրոյցը չհաստատուի, Քուրոքաթքին այդ բաւին յաջողած կրնայ նկատուիլ, իսկ եթէ հաստատուի այդ զրոյցը, ինչպէս ըսինք, կրնայ մեծ յեղաշրջում մը առաջ բերել Ռուսաց հատարի։ Բայց Քուրոքաթքին ճակատամարտին ընթացքին պահուն առուրա Թուով օգնական զօրքերու ժամանումն վրայ յոյս չի կրնար դնել։ Ա՛ելի հաւանական է որ իր ամէն պահեստի զօրքերն ալ այս պահուս բաժնած բլլայ իր ճակատի գիծերուն վրայ։ Իսկ ճաքոնցիներուն մեծամեծ կորուստներ պատճառելու մասին Քուրոքաթքինի ունեցած յոյսն ալ պատճառ պիտի բլլայ որ իր հարկին նահանջելու յարմար ժամը և առիթը կորսնցնելով թշնամիին հալածող կրակին առակ ձեռնարկէ այդ բանին։ Աւելի հաւանականը սա է որ Քուրոքաթքին իր արդի դիրքերը կը բռնէ այն յոյսով թէ ճաքոնական յարձակումները իր ամրր թեանց վրայ փչրուին և ինք կարենայ, մեծամեծ կորուստներով տկարացած թշնամիին վրայ հակայարձակում մը ընել։ Բայց ասանկ ծրագիր մը ենթադրութիւնները կազմուած է և յաջողութիւնը տարակուսելի։ Խնդիր է թէ ենթադրութիւնները պիտի իրականանան։ Անկարելի չէ այդ, բայց հակառակն ալ կարելի է։ Եթէ ճաքոնցիք Ռուսաց գիծերը տեղէ մը խզելով ներս մտնեն այն ատեն Ռուսերը յապաղած և հետեւապէս բազմակորուստ նահանջի մը կը մատնուին։ Եթէ ճակատամարտ մղելու մասին վարանում կայ այժմ, ըսել է որ երկու բանակներէն մէկը միւսէն աւելի զօրաւոր պահեստի զօրք ունի, որուն ժամանումը կրնայ վճռականութիւն մը բերել գործին։ Եթէ Օեսմա իր ամէն զօրաշունները արդէն կռիւի մտցուցած է, կացութիւնը իրեն համար այնչափ տագնապալից պիտի բլլայ. որովհետեւ ճակատամարտը, վասն զի յարձակողականին մէջ կռուողները անհամեմատ կերպով աւելի շուտ կը սառուցանան քան որչափ պաշտպանողականին մէջ։ Եթէ տեսնէ որ յարձակումը անյաջող պիտի ելլէ, կռիւը դադրեցնելով և կամաւոր նահանջի մը ժամանակին ընտրութիւնը ընելէ ետք, կրնայ գիշերանց իսկ նահանջել, զանց կորուստի ենթարկուելու։ Այս պարագային մէջ պատերազմին վիճակը չի փոխուիր։ Երկու բանակներն ալ օգնական ուժերու պիտի սպասեն նոր գործողութիւն մը սկսելէ առաջ։

Ռազմավայրին մէջ ցարդ տեղի ունեցած դէպքերուն ծանօթանալէ ետք, ապահովապէս կարելի չէ ըսել թէ վճռական ճակատամարտ տեղի պիտի ունենայ։ Ռուսերը յանկարծակիի չեկան ճաքոնցիներուն Մուքէնի արեւմտեան կողմի յարձակումներէն։ Այս վիճակը կը ցուցնէ թէ զինուորական գործողութիւնները էական փոփոխութիւններ պատճառած չեն Քուրոքաթքինի վիճակին մէջ։ Արեւելեան բազուկէն Քուրոքիի դէպի Հունի գետահովիտը առաջ խաղալը կրնար նոր դարձուածք մը տալ կացութեան։ Սինմինթինէն ալ լուր կը տրուի թէ ճաքոնական ստուար գունդ մը տեսնուեցաւ հոն։ ասիկա այն զօրագունդը ըլլալու է որ վերերս Ֆաքումէնի մէջ տեսնուած էր։ Վերջապէս, մինչեւ որ վաւերական լուրեր չհասնին կռիւներուն այժմու վիճակին վրայ որոշ բան մը բսել անկարելի է կ'երեւի թէ ռազմական ճակատին վրայ կռիւներ տեղի կ'ունենան և հաւանական է որ այսօր վաղը շատ կարեւոր լուրեր հասնին մեզի։

ՐՈՒԶՎԷԼԴ ՆԱԽԱԳԱՀԻՆ ՊԱՏԳԱՄԱԳԻՐԸ

Նախագահ Ռուզվէլդ. որ Մարտ 4ին պաշտօնապէս երկրորդ անգամ բլլալով Միացեալ Նահանգաց Նախագահութիւնը ստանձնեց, այս առթիւ նոյն օրը կէս օրէ վերջ պատգամագիր մը ուղղեց ամերիկեան ժողովուրդին։

Նախագահը նախ և առաջ շնորհակալութիւն կը յայտնէ Աստուծոյ նախախնամութեան որ Միացեալ Նահանգներուն պարգեւած է ա՛յնքան մեծ եւ ճոխ բարութիւններ, և յետոյ կը շարունակէ. «Ինչպէս որ ամէն ժամ զգուշացած ենք ուրիշներուն անիրաւութիւն չրնել, նմանապէս հոգ կը տանինք որ ուրիշները մեզի անիրաւութիւն չընեն։ Մենք խաղաղութեան կը բաղձանք բայց ա՛յնպիսի խաղաղութեան մը՝ որ հիմնուած բլլայ արդարութեան և իրաւասիրութեան վրայ։»

Նախագահ Ռուզվէլդ խօսելէ վերջ ա՛յն ընկերային եւ քաղաքական մեծ բարեշրջութեան վրայ որ առաջ եկած է ամերիկեան ճարտարարուեստին զարգացումէն, կը յայտարարէ թէ ամերիկեան ժողովուրդը այս բարիքները կը պարտի ամերիկեան վարչութեան. որ հաստատուած է և մեծ փորձառութիւն համբարած է։

Ուաշինկթըն եւ Միացեալ Նահանգաց միւս մեծ քաղաքները ոտի մէջ էին այս առթիւ։ Երկաթուղիի արկած մը միայն նուազեցուց այս հանդիսային խրախճանութիւններուն հանդէսը։ Ուաշինկթըն գացող երկու մասնաւոր կառախումբեր իրարու զարնուեցան եւ ինը հոգի մեռան եւ տասնրեսը հոգի վիրաւորուեցան։ Այդ կառախումբերը լեցուն էին հարուստ քաղաքացիներով որոնք Ուաշինկթըն կը փութային ծանելու համար Ռուզվէլդի պաշտօնավարութեան երկրորդ շրջանը։

*** Էտուարտ Թագաւոր ինքնագիր նամակ մը ուղղեց Ռուզվէլդ նախագահին շնորհաւորելով անոր ընտրութիւնը։ Ուաշինկթընի անգլիական դեսպանը Նախագահին մատուցց այս նամակը. որ կնքուած էր եւ օրուն պարունակութիւնը ծանօթ է միայն թագաւորին եւ նախագահին։

*** Սպիտակ Տունը լեցուած էր տնագին բազմութեամբ. որ փութացած էին Նախագահին հետ ձեռք թնդանվելու։ Երբեք ո և է այսպիսի առթիւ ա՛յքան բազմութիւն տեսնուած չէր։ Ինչպէս ուրիշ ատեն ալ կ'ըլլար ասեռիկեան այսպիսի արարողութեանց առթիւ. բաւական խնդիր ծագեցաւ սա՛կէտին վրայ թէ նախագահին առջեւն անցագիր ներկայացողներ. դատական պաշտօնատարները պէտք է ըլլան թէ դիւանագիտական ժարմնոյն անդամները։ Այս տարի առաջին քարտուղարութենէ վար ատիճան ունեցողներուն քարթ չշրկուեցաւ։ Վերջապէս կարգադրուեցաւ որ դատաւորներ նախ և առաջ դան եւ անոնց ետեւէն անմիջապէս դիւանագէտները և քաղաքային պաշտօնատարները։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ ԴԱՇԼԻՔԸ

Հրաժարեալ Ճիոլիթթիի դաշլիքը 1903 Նոյ. 3էն ի վեր պաշտօնի վրայ էր։ Այս Դաշլիքին ամէնէն երեւելի անդամներն էին վարչապետ Ճիոլիթթի և արտաքին գործոց նախարար Սիւեոր Թիթոնի Նախորդ Մանարտէլլիի դաշլիքին օրով երբեակ զինակցութեան մէջ Իտալիոյ մասնակցութիւնը տարակուսելի երեւոյթ մը ստացած էր. բայց ձիոլիթթիի օրով Իտալիոյ արտաքին քաղաքականութիւնը աւելի որոշ գոյն մը առաւ։ Անցեալ տարի աշնան էր որ Ճիոլիթթի անձամբ այցելեց Հ.օմպուրկ դերման վարչապետ Պիւլով կոմսի. եւ արտաքին գործոց նախարար Թիթոնի այցելեց Գոլուխովսքի կոմսին. եւ այս այցելութեանց արդիւնքը եղաւ Երրեակ Զինակցութեան աւելի որոշ գոյն մը առնելը մանաւանդ Իտալիոյ քաղաքականութեան տեսակէտով։ Այս այցելութիւններով վերցան երեք Տէրութեանց Թիւրիմացութիւն երբ մանաւանդ Աւստրիոյ եւ Իտալիոյ թիւրիմացութիւնները՝ Աւստրիոյ հպատակ Իտալացիներուն ընթացքին հետեւանքով։

ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՄՈՒՔՋԷՆ ԿԸ ՌՄԲԱԿՈԾՈՒԻ

ՃԱՔՈՆՑԻՔ ԿԸ ԿՏՐԵՆ ԹԻԼԻՆԿԻ ՃԱՄԲԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 6 Մարտ.— Թոքիոյէն Լը հեռագրին թէ զոր. Նօկիի հրամատարութեանը տակ գտնուող ճաքոնական բանակը. սրինալի ճակատամարտէ մը ետքը, Մուքէնի շրջակայ մէկ քանի դիրքերը գրաւեր են և թէ հիմա Մուքէնի քաղաքը կը ռմբակոծեն։ Մուքէնի մօտ ճաքոնական յարձակման ենթարկուող Ռուսերը Թիլինկ նահանջելու վրայ են. սակայն ճաքոնցիք կ'առաջանան նաեւ դէպի Թիլինկ։ Այնչափ կողմէ լուր կը հասնի թէ ճաքոնցիք մինչեւ և քիլոմէթր մօտեցած են քաղաքին, ուր ռուս բանակին պարենաւորումը կը գտնուարտայ։ Ֆուչունի ճամբով Ֆէնկ-Հուանկ-Զէնկէն ուղղուած հեռագիր մը ալ կը ծանուցանէ թէ ճաքոնցիք մէկ քանի քիլոմէթրի չափ մօտեցած են Մուքէնի և թէ պաշարողական շարժում մը կը կատարեն՝ Լիաօվիչ զօրավարին բանակը շրջապատելու համար։ Ճաքոնական բազմաթիւ զինուորներ կը յառաջանան դէպի Թիլինկ։ Ռուսերը բոլորովին կ'այրեն ու կը քանդեն պաշարներու մթերանոցները. որպէս զի ճաքոնցիներուն ձեռքը չանցնին։ Ռուսերը փութով զինուոր կը հաւաքեն և Թիլինկ տանող ճամբաները գրաւելու ձեռնարկած են։ Ճաքոնցիք Մուքէնի մօտեցած են, որով այդ տեղին գրաւումը մօտալուտ կը նկատուի։

ԼՈՆՏՈՆ.—Թոքիոյէ կը հեռագրուի Ռիւթերի.—Մարտ։ալ Օեսմայի բանակը պաշարողական մեծ շարժումներ կը կատարէ Ռուսաց երկու թեւերուն դէմ։ Ճաքոնական-քանակին ճակատը որուն խարիսխը կը գտնուի Շահոյի վրայ, կիսաբոլորաձեւ կը տարածուի Մուքէնի արեւմտեան կողմը գտնուող կէտէ մը դէպի Ֆուչունի արեւելեան կողմը գտնուող կէտ մը։ Մարէշալ Օեսմա հետզհետէ կը նեղնէ թշնամին պաշարող իր մեծ գիծը։ Զօր. Քուրոքաթքին յուսահատական ճիգեր կ'ընէ ճաքոնցիներուն պաշարողական շարժումը կասեցնելու համար, կռուելով իր կողերուն վրայ եղած յարձակումներուն դէմ։ և ճաքոնական կեդրոնին վրայ քաշելով ճակատամարտը երեկ ամբողջ օրը շարունակո եցաւ անընդհատ։ Մուքէնի հարաւ-արեւմտեան կողմը գտնուող ճաքոնցիք չեն յաջողիր Ռուսերը դուրս հանել իրենց իրամներէն վասն զի Ռուսք յատուկ դիմադրութիւն մը կ'ընեն։ Ճաքոնցիք չյաջողեցան նոյնպէս Կուդուլինկի և ուրիշ ռուսական դիրքերու վրայ իրենց յարձակումներուն մէջ ինչպէս նաեւ էօրատակուի. Նովկորտ և Բուդիլով բլուրներուն դէմ իրենց ռմբակոծման մէջ կռիւը կը շարունակուի արդէն հինգ օրէ ի վեր բայց Ռուսաց կորուստները մեծ չեն համեմատաբար. իսկ ճաքոնցիներուն կորուստները աւելի մեծ են։

ԲԵԹԵՐՊՈՒՐԳ.— Բեթերպուրգի Հեռագր. Գործակալութիւնը հետեւեալը կը տեղեկանայ Մուքէնէ.— Երէկ կէս օրէն վերջ. Ճաքոնցիք վերականգնեցին իրենց յարձակումներուն մէջ ճակատին այլ և այլ կէտերուն վրայ, բայց ամէն կ'ելլի ետ մղուեցան։ Ամէնէն կատաղի կռիւը աջ թեւին վրայ մղուեցաւ։ Կուդուլինկի դէմ առաջացող Ճաքոնցիք գաղրեցուցին իրենց յարձակումները և դէպի հարաւ ետ քաշուեցան։ Հակառակ սոսկալի ցուրտին ծայրագոյն ձախակողմեան թեւին վրայ մղուող ճակատամարտը կը տարածուի ամբողջ ճակատին վրայ։ Մինչեւ Մուքէն այսինքն 120 վերստ տարածութեան մը վրայ Ճաքոնցիք մեծ կորուստներ կը կրեն, որոնց գումարը ցարդ 15,000 հոգին կ'անցնի մեռեալ և վիրաւոր Ռուս հեռագրական պաշտօնական գործակալութեան լուր կը տուի Մուքէնէ թէ 48 ժամ շարունակ կռիւ մղուեցաւ ռուս դիրքերուն աջակողմեան թեւին վրայ Մուքէնի մէջ։ Զօր. Օքուի բանակին մէկ մասին հետ՝ Սին-Մին-Դինի և Մուքէնի միջեւ հաստատ։ Ճաքոնական մէկ քանի ջոկատներ, հեծելազօրաց և հրետանիին հետ, աւելի դէպ հիւսիս գացին. և փորձեցին յարձակիլ Մաքանկքիացիի և Թաֆան-Սիրուի վրայ, և ռուս զօրքերու ետին անցնիլ բայց ետ մղուեցան դէպի հարաւ։ Մուքէնէ կը ծանուցուի թէ զոր. Քուրոքաթքին մեծ ուժեր կը հաւաքէ իր աջ թեւը զօրացնելու համար։ Մուքէնի պանքաները և ուրիշ հաստատութիւններ Թիլինկ փոխադրուեցան։

ԼՈՆՏՈՆ — Մուքէնէ կը հեռագրուի Ռիւթերի թէ երկու բանակներուն միջեւ կը շարունակուի կռիւը բայց վճռական արդիւնք չկայ դեռ։ Կռիւը իր ծաղրաղ սասկութեամբ մղուած է ճաքոնական ձախ թեւին վրայ։ Ռուսք ամէն ճիգ կը թափեն, որպէս զի Սին-Մին-Դինէ մեկնող ճաքոնցիք չկարենան Մուքէն, Ռուսաց կողին վրայ երթալ։ Սենգրրլ Նիւզի Մանչուրիոյ թղթակիցը կը հեռագրէ թէ զոր. Քուրոքաթքին պաշարողական շարժում մը սկսաւ հիւսիս-արեւելեան ուղղութեամբ. որպէս զի ճաքոնցիք չկարենան Ռուսաց աջ կեդրոնին վրայ յարձակիլ։ Ճաքոնցիք վերջին ծայր կ'աշխատին ռուս բանակը պաշարելու։ Ճաքոնական քանի մը զօրախումբեր ուժասպառ վիճակի մէջ են. երկու օր և երկու գիշեր անընդհատ շարժումներ կատարած ըլլալնուն համար։ Զօր. Քուրոքաթքին սկսաւ դէպի հիւսիս քաշուիլ, կ'ըսուի թէ Քուրոքի պիտի չկրնայ Ռուսերուն նահանջի գիծը կարել. վասն զի իր բանակին և երկաթուղիին մէջտեղը դեռ բաւական հեռաւորութիւն կայ։ Նիուչուանկէն կը հեռագրեն թէ Հունհոյի վրայ խիստ բուռն ճակատամարտ մը կը մղուի։ Ճաքոնցիք յաջողեր են անցնիլ Հունհ գետը։ Հետզհետէ աւելի կը սասկանայ ճակատամարտը և արդիւնքը թէև յայտնի չէ, սակայն ստոյգ է թէ ճաքոնցիք կ'առաջանան։ Սենգրրլ Նիւզի Մանչուրիոյ թղթակիցը կը հեռագրէ թէ սխալ է որ Ռուսք կը նահանջեն Մուքէնէն։ այլոց հանդերձ Ռուսաց կացութիւնը շատ տագնապալից է։

ԲԵԹԵՐՊՈՒՐԳ. — Ռուս ձախակողմեան բանակին հրամատար զոր. Լիաէվիչ կը հեռագրէ կայսր թէ վերջին օրերուն Ռուսաց կորուստն է 7.500 հոգի։

ԲԱՐԻԶ. — Թոքիոյէ կը հեռագրուի «Լ։ Ֆորմասիօն»ի. փետրվարի վերջերը պահեստի վեց զօրաբաժին զրկուեցաւ Մարեշալ Օեսմայի։ Այս նոր զօրաբաժինները զոր. Նօկիի քանակին հետ զօրացուցին Շահոյի վրայ գտնուող ճաքոնական բանակը Ուրիշ զօրաբաժիններ ալ Մանչուրիա զրկուեցան գաղտնապէս. որով հիմա Մարեշալ Օեսմա իր տրամադրութեան տակ ունի 600,000 հոգիէ աւելի զօրք Ռուսերուն դէմ։

ԲԵԹԵՐՊՈՒՐԳ. — Զօր. Սախարով կը հեռագրէ ընդհ. սպայակոյտին. — Երէկուընէ ի վեր իր թափը կորսնցուց ռուս աջ թեւի և ճաքոնական ձախ թեւի միջեւ մղուած կռիւը։ Ճաքոնցիք. որ այս վերջին օրերս զօրաւոր յարձակումներ գործեցին կը զօրացնեն իրենց դիրքերը։ Հիմա. այս կողմը հրեանիի կռիւ միայն կը մղուի։ Ճաքոնցիք յառաջ խաղացին դէպի Ֆան-Շինկ՝ քանի մը ամրակուռ դիրքեր գրաւելէ ետք Կուդուլինկի կիրներուն արեւմտեան կողմը։ Ֆան-Շինկի դէմ իրենց յարձակումը եւս մղուեցաւ. նոյնպէս չյաջողեցան կուդուլինկի դէմ իրենց յարձակումներուն մէջ։

ԲԵԹԵՐՊՈՒՐԳ. — Երէկ պատերազմական խորհուրդ մը գումարուեցաւ Կայսեր նախագահութեան տակ։ Բոլոր մեծ—դուքսերը դէմ խօսեցան Զօր. Քուրոքաթքինի ռազմավարութեան և Կայսրը միայն պաշտպանեց. ի վերջոյ հաստատուեցան ձեռք առնուած միջոցները։

ԼՈՆՏՈՆ. — Շանկայէ կը հեռագրուի Մորնինկ Բոսդի թէ ճաքոնցիք ինգերորդ բանակ մը ևս պիտի կազմեն. որ պիտի բաղկանայ՝ 1887 – 1891ի պահեստներէն առնուած ութը զօրաբաժինէ այսինքն 140,000 հոգիէ։ Այս զօրքերուն մէկ մասը պիտի զրկուի Վլատիվոստոքի դէմ, իսկ միւս մասը Մանչուրիա. ուր պիտի փորձէ պաշարել Ռուսաց ձախ թեւը։ Զորս յարձանաւէ և 16 Թորփիլանաւէ ու Թորփիլահատէ և 2 օժանդակ յանձնաւէ բաղկացած ճաքոնական նաւատորմիղ մը խարիսխ նետած է՝ Հաքոտատէի առջեւ։ Ածուխի մեծ մթերանոցներ հաստատուեցան Ֆորմոզայի մէջ. որ, ինչպէս ծանօթ է, գլխաւոր խարիսխներէն մէկն է ճաքոնական նաւատորմին։ Հոնկ-Քոնկէ կը հեռագրուի Տէյլի Թէլլի թէ գերման «Նուպիա» շոգենաւը Հոնկ Քոնկէ 100 մղոն հեռու դէպ հարաւ ճաքոնական երկու նաւաբաժին տեսաւ. որոնցմէ մէկը կը զկանար 9 զրահաւորէ և յամանաւէ, իսկ միւսը 13 թորփիլանաւէ։

— Թոքիոյէ կը հեռագրուի «Տէյլի Թէլլկրաֆ»ի թէ Ռուսք հրամիրեցին օտար զինուորական կցորդները՝ մեկնիլ Վլատիվոստոքէ։

ՓՐԻՍԷԼ. — Ռուս կառավարութիւնը ջնջեց պէտք գործարաններու եղած ռազմանիթի և զէնքի յանձնարարութիւններ։ Ցոյս կայ որ Մուքէնի առջեւ մղուելիք վճռական ճակատամարտէն ետք Ռուսիա ալ չչարունակէ պատերազմը։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ. — «Դերօ» իտալական թղթատար շոգենաւը ընկղմեցաւ նաւահանգիստին առջեւ։ Թղթատարական բոլոր պայուսակները կորսուեցան։

—

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ

ՍԱՏՐ ՍՔՈՂ

Ս. Էջմիածնի կրօնաթերթին մէջ հետեւեալները կը կարդանք.—

Սինօդը սկզբունքով որոշեց ենթարկել ուսումնասիրոյ բոլոր թեմերը օրինաւոր բեւիզիայի (վերաքննութեան) իր անդամներուն ձեռքով, եւ այս մասին շրջաբերականով հրամայեց թեմական Կոնսիստորիաներին։

Նոյն թուին Սինօդը որոշեց խստիւ պատուիրել ուսումնասիրոյ բոլոր Կոնսիստորիաներին եւ նրանց ստորագրեալ բոլոր հինգարկութեանց եւ պաշտօնաներին, որ նրանք ինքնագլուխ ոչ մի ծախս չանեն առաջնորդական, փոխանորդական եւ վարդապետական գործակալների բնակարանների վրայ, այլ նախ թոյլտուութիւն սանան Սինօդից եւ ապա նոր գնած իրերը մուծելով առանձին ցուցակները, իւրաքանչիւր անգամ տեղեկագրել Սինօդին, որպէսզի այնտեղ եւս մուծուին Դիւանում գտնուած ցուցակների մէջ։

Դեկտ. 2-ին Սինօդի շրջաբերականի համաձայն Ագուլիս ուղեւորուեց Սինօդի անդամ տէր Մատթէոս վարդապետը Երեւանի թեմի այդ կողմը բեւիզիայի (վերաքննութիւն) ենթարկելու եւ մի ամբողջական խնդրի մասին քննութիւն կատարելու։ Նոյն նպատակաւ դեկտեմբերի 23-ին Բաքու ուղեւորուեց Սինօդի անդամ Տ. Բարձէն վարդապետը Շամախու թեմի բեւիզիայի համար։

Այժմ կողմ լաւ տպաւորութիւն է թողել թեմական ատեաններն ու թեմերը բեւիզիայի (վերաքննութեան) ենթարկելու որոշումը։ Հաւատացնում են, որ շատ տեղ աւելորդ մնում են բազմաձայն եկեղեցական գործունէների վերաբերեալ գործեր, թէպէտ նրանք վերաքննուած և հաստատուած են մի քանի քննիչների ձեռքով։ Այդպիսի անիրաւութեան մէջ մեղադրում են թեմական ատեանների կազմը, որոնք այդ գործերը թողել են անչարժ այլեալ դիտաւորութիւններով՝ գուցէ այդպիսով խրախուսելով յանցաւորութեան տարածումը։ Նամակագիրները յայտնում են, որ Սինօդի նոր որոշմամբ վերջապէս յետ կը քաշուի տասնեակ տարիների ընթացքում այդ գործերի վրայ քաշուած «մինդէրը», և յանցաւորները կ'արժանանան օրինաւոր պատժի ի խրատ և ի զգուշութիւն այլոց։ Կասպեալ յաջողութիւն մաղթելով առաջին քննիչներին, յոյս ունենք, որ կը կարողանան վերջ դնել խնամութեան և այլ կապերի շնորհիւ տասնեակ տարիների ընթացքում յանցաւորներին ծածկելու կորստաբեր սովորութիւններին։

*** Սինօդը որոշեց շրջաբերականներով յայտնել բոլոր Կոնսիստորիաներին և ժողովրդին որ Ս. Հայրապետը նոյեմբերի 25ի կոնդակով հաստատել է Երանելի Ներսէս հինգերորդ Աշտարակեցու 1854 թուին տուած վճիռը ապօրինի կենակցողների մասին, որ կայանում է հետեւեալում.—

«Զրկել ապօրինի կենակցողներին հաղորդութիւնից և եկեղեցական օրէնքներից, քանի որ շարունակում են իրենց գայթակղեցուցիչ վարքը. և եթէ մարդն զղջան արժանացնել վերջին հաղորդութեան, Այդպէսների մահուան դէպքում քահանան պարտաւոր է սև փիլոնով լուռ ուղեկցել դագաղին՝ անից գերեզմանատուն առանց եկեղեցի մտցնելու. և գերեզմանատունը միայն «Ողորմած Աստուած» երգելով, յանձնել դիակը հողին և կնքել գերեզմանատունը»։

*** Ամուսնացողներից բժշկական վկայական պահանջելու որոշումը որ տեղի ունեցաւ Նոյեմբերին Ս. Սինօդի կողմից, մեր ստացած տեղեկութիւնների համաձայն գոհունակութիւն պատճառեց Հայ ժողովրդին և մի քանի տեղերից ստացուեցին գոհունակութեան հեռագիրներ։

*** Բաքու քաղաքի գործակալ և եկեղեցաց բարեկարգիչ նշանակուեց Տ. Զաւէն վարդապետը։

ՀԻՆԳ ՀԱՐԻՒՐ ՈՍԿԻԻ ԿՏԱԿ ՄԸ

Ս Ի

ՀԱՐԻՒՐ ՈՍԿԻՆՈՑ ՋԱՀԻ ՄԸ ՆՈՒԷՐԸ

Հաճընի նահապետական բարեպաշտ ընտանիքներէն Գրիգեաշարեան Ցակոբ աղա՝ որ իր փոքր հասակէն մինչեւ այսօրուան վաթսունի մօտ տարիքին մէջ պատկանած սերունդին և եկեղեցին մատուցած շատ մը ծառայութիւններովը ու բարեգործութիւններովը ամէնուն ծանօթ է, այս օրերս ալ կարեւոր կտակ մը և նուէր մը ըրաւ տեղւոյս եկեղեցիին, նուիրելով իր ողջութեան՝ հարիւր ոսկւոնոց արծաթեայ խաչ ը և շքեղ Ջահ մը, Ս. Գէորգ եկեղեցիին և հարիւր ս. ոսկի պարապատ դրամ յանձնելով իր և տեղւոյս Թաղ. Խորհուրդի կողմէ որոշեալ չորս անձերու, որոնք նուիրատուին փափաքին համաձայն յիշեալ հարի ր ոսկին տոկոսի տալով պիտի շահագործեն, մինչեւ որ գումարը հինգ հարիւր ոսկիի հասնի։ Եւ տասը տարիէն սպասուած արդիւնքը ձեռք բերուելէ վերջ, հինգ հարիւր ոսկիին կէսը պիտի յատկացուի վարժարաններուն, իսկ մէւս կէսը պիտի բաժնուի աղքատներուն։ Յիշեալ բարերարին կողմէ կարգուած փոխանորդ չորս անձերն են՝ եղբօրորդին Բարսեղ էֆ. Գրիգեաշարեան քեռորդին Ցակոբ էֆ. Տատրեան, իր ազգականներէն Ցակոբ էֆ. Ց. Թէրզեան և փեսան Մինաք էֆ. Բլճէպեան։

Անցեալ կիրակի օր յիշեալ բարեբարը՝ Թաղ. Խորհուրդին ուղղեալ նամակով մը իր նուէրներն ու պայմանները իմացուցած էր։ Երեք Թաղերու Խորհուրդները անմիջապէս նիստ գումարեցին ի պատիւ յիշեալ նուիրատուին և որոշեցին նախ շնորհաւորել զան և շնորհակալութիւն յայտնել անոր։ Յետոյ Փետր. 20ի կիրակի օրը Ջահը Ս. Գէորգի մէջ կախել և նոյն օրը հանդիսաւոր պատարագ մատուցանել տալ Գրիգեաշարեան ընտանեաց հոգւոյն համար։ Իսկ բարերարին և կողակցին մարմինները իրենց մահէն վերջ ամփոփուելու համար Ս. Գէորգ եկեղեցիին գաւիթին կամ բակին մէջ շիրիմ յատկացնել։ Այս որոշումներէն վերջ նոյն շրջանին նախագահող Դեր. Տ. Ղեւոնդ Մ. Վրդ. Թուրեարգիսեան՝ «Հոգւոց» մը արտասանեց։

Ցակոբ աղա Գրիգեաշարեան աղքատ ընտանիքի մը զաւակ ըլլալով շատ փոքր հասակէն որբ մնացած եւ ինքնաշխատութեամբ հասած է այսօր իր համեստ վաճառականի դիրքին։

Ց. Ց. ԹԷՐԶԵԱՆ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը երէկ Ղեւոնդեանց քահանայից տանին առթիւ Մայր եկեղեցւոյ արարողութեանց նախագահեց եւ յետոյ քահանայից սենեակը գնաց եւ շնորհաւորեց քահանաները, ուր կը գտնուէին նաեւ Կէտիկ Փաշայի, Ենի Գարուի եւ Գուշ Գարուի Դուրսի քահանաները։ Ս. Պատրիարք Հայրը պատշաճ յորդորականներ խօսեցաւ այս առթիւ քահանաներուն։ Շնորհաւորական այցելութեան գացած են հոն նաեւ վարդապետներ Մայր եկեղեցւոյ Թաղ. Խորհուրդը Դպրաց Դասը և Աղքատախնամը։ Քահանայից դասը պատշաճ պատասխանութիւններ ըրաւ Ս. Պատրիարք Հօր և ներկաներուն։

ԷՋՄԻԱԾՆԻ Ս. Սինօդը տեղեկացաւ որ ռուս ներքին գործոց նախարարը արտօնած է Աղէքսանդրապոլի Ղօլղաթ գիւղի եկեղեցիին նորոգութիւնը։ Նոյնպէս կառավարական արտօնութիւն ստացուած էր Երեւանի Ղարահամզալու գիւղին, Երեւանի Թազաքիւնդ գիւղին և Պայազիտի Բէօզալդարա գիւղին եկեղեցիներուն վերանորոգութեան համար։ Սինօդը այս առթիւ հրամայեց ձեռնարկել նորոգութեանց։

ԵՊՈՎԻՊՈՑ Հոգեւոր հովիւ Տ. Մկրտիչ քհն. Զլղատեան, խնդրած է Պատրիարքարանէն որ իրեն վեղար և գաւազան կրելու արտօնութիւն շնորհուի։

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հայրը, շնորհաւորական գիր մը ուղղած է Տէր և Տիկին Աստուածատուր էֆ. Հարենցի, իրենց ամուսնութեան առթիւ։

ԲԵՐԱՑԻ Թաղ. Խորհրդոյ անդամներէն երկու անձ պակսած ըլլալով, Մատիկոնեան Միքայէլ էֆ.ի մահուամբ և Տօք. Սեղբոսեանի հրաժարմամբ առաջարկած են Պատրիարքարանի անոնց տեղ անդամակցութեան կոչել Միքայէլ էֆ. Կիւլլպեանը և Լեւոն էֆ. Յովհաննէսեանը։ Թաղ. Խորհուրդը ասոնց հաստատութիւնը խնդրած է Պատրիարքարանէն։

ԱՏԱՆԱՑԻ առաջնորդ Տ. Մուշեղ Մ. Վրդ., Տ. Ներսէս Վրդ. Խապաեանի ընկերակցութեամբ Սիս մեկնած է Ս. Կաթողիկոսին ներկայանալու և անոր յանձնելու իր պաշտօնագիրը, և Ն. Ս. Օծութեանն ստանալու համար առաջնորդական կոնդակը՝ ուղղուած թեմականներուն։ Տ. Մուշեղ Մ. Վրդ. մէկ քանի օր Սիս մնալէ եւք Ատանա պիտի դառնայ և պաշտօնապէս Վսեմ. Կուսակալին պիտի ներկայացնէ իր կայս. գիրքը։

ԱՂԹԱՄԱՐԻ միաբանական ընդհ. ժողովը նիստ գումարելով Տնօրէն Խորհուրդը վերակազմած է հետեւեալ կերպով. Տ. Դանիէլ վրդ. (ատենապետ), Տ. Եղնիկ վրդ. (ատենադպիր) և Տ. Յովհաննէս ու Տ. Պօղոս վարդապետները անդամ։ Տնօրէն Խորհրդոյ հաստատութիւնը խնդրուած է Պատրիարքարանէ։

ԱԿՆԱՑ Գաւառ. Վարչութիւնը Բինկեան գիւղի ազգայնոց հաւաքական բաղձանաց և Թաղ. Խորհրդոյ յայտագրին նամաձայն որոշած է Բինկեան գիւղին եկեղեցիին մնայուն քահանայ կարգել Տիվրիկի Զէյթուն գիւղի եկեղեցիին վրայ ձեռնադրուած Տ. Վարդան քհն. Ասլանեանը։ Գաւառ. Վարչութիւնը ինքն՝ այ խնդրած է Պատրիարքարանէն որ արտօնէ յիշեալ քահանային Բինկեանի եկեղեցիին մէջ պաշտօնավարութիւնը։

ՏԻՎՐԻԿ ՀԱՄԻՏԻՑԷԻ եկեղեցիին Տ. Տաճատ քհն. Պասմաճեանը վիճակին Պատր. փոխանորդ Տ. Գրիգորիս վրդ.ի հրահանգին համաձայն, Ս. Մնուանդէն վերջ Գօղլու եւ Զօնկուլտաք երթալով նոյն տեղերը Ս. Պատարագ մատուցած եւ եկեղեցական արարողութիւններ կատարած է մասնաւոր սենեակի մը մէջ։ Յիշեալ քահանան Համիտիյէէն իր հետ տարած է Վէմ Քար եւ Սրբազան Անօթներ։ Մէկ քանի մկրտութիւններ ալ կատարած է Տ. Տաճատ քհն. եւ հոգեւորապէս մխիթարած է տեղւոյն ազգայինները, որոնք տարին հազիւ մէկ քանի հեղ կը վայելեն եկեղեցականներու այցելութիւնները։

ԳԱՍԹԷՄՈՒՆԻի Պատր. փոխանորդ Տ. Գրիգորիս Վրդ. Պալագեան, թեմական այցելութեան ելած ըլլալով Տէվրէկ Համիտիյէի մէջ, ինչպէս գրած էինք, Թաղ. Խորհուրդ մը եւ Հոգաբարձութիւն մը կազմած է հետեւեալներէ. Տեարք, Թագւոր Գ. Փափազեան (ատենապետ), Նշան Պէրպէրեան (ատենադպիր), Կարապետ Մհի. Մարգարեան (գանձապետ), Մհի. Անդրանիկ Եղիազեան, Պետրոս Կ. Փափազեան, Մանուկ Պօղոսեան, Մելքոն Բէշիլեան, Օհան Մարգարեան եւ Մատթան Շահվերտեան։ Հոգաբարձութեան անդամներն են. Տեարք, Խաչիկ Բէշիլեան (ատենապետ), Նշան Մինասեան (ատենադպիր), Մհի. Զարեհ Առաքելեան (գանձապետ), Գրիգոր Ց. Փափազեան, Ցակոբ Փալանճեան, որոնք սիրայօժար ստանձնելով իրենց յանձնուած պաշտօնները այս տարեգլխէն ի վեր միահամուռ սկսած են գործել, կարգադրելով ինչ ինչ եկողեց. եւ կրթական գործեր, և հետզհետէ գանձելու պայմանաւ եկեղեցւոյ բանկէն փոխառութեամբ՝ պարտական ամէնց այն դրամները որոնք առնուազն հարիւր ոսկիի մը կը հասնին։

ԹԱԼԱՍԷՆ մեզ կը գրեն.— Թալասի Վարդ. Պարիկեան Ազգ. վարժարանը որ քանի մը տարիներէ ի վեր շատ ինկած վիճակի մը մատնուած էր, վերջերս սկսած էր Առաջնորդ Սրբազանին մասնաւոր ուշադրութեան և հոգածութեան առարկայ ըլլալ։ Ն. Սրբազնութիւնն իր մասնաւոր այցելութեամբ հաստատելով թէ առանց հիմնական բարեփոխման կարելի չէր վերջ տալ վարժարանին այս արգահատալի և անելիպարան վիճակին, ներքին ուսումնական վիճակին դարման մը տալու համար պաշտօնական ըրած էնախ անօրէն դասատու։ Ալչբեան էֆ.ն որ ցարդ ապարդիւն պաշտօնավարութիւն մը ունեցած էր, և որուն յանդգնած է Եւդոկիացի ուսուցիչ մը՝ Յովսէփ էֆ. Ուզունեան, նորակազմ հոգաբարձութեան վերատեսչութեան տակ։

ԿԱՅՍ. ԴՆԱՀԱՏՈՒՄ. — Վեհ. Կայսրը գնահատելով Օտար Մամլոյ Դիւանի Արձանագրութեանց ճիւղի Տնօրէն Մագսուտ Օննիկ պէյի բարւոք ծառայութիւնը, բարեհաճեցաւ Գ. կարգի Մէճիտիյէ պատուանշան շնորհել անոր։ Օննիկ պէյ Մագսուտ՝ մայրաքաղաքիս պատուաւոր ընտանիքներէն՝ Մագսուտեան գերդաստանին կը պատկանի և իր գնահատելի ձիրքերովը արժանաւոր տեղ մը կը բռնէ Պետական պաշտօնատարներու շարքին մէջ։ Զերմապէս կը խնդրեցինք Օննիկ պէյի՝ Կայսայս բարձր գնահատումին համար և շնորհիւ Վեհ. Կայսեր ա՛լ աւելի յառաջդիմութիւն կը բարեմաղթենք։

ՌՕՊԼԻՐԹ ԴՕԼԷՃԻ Հայ ուսանողներուն փափաքին վրայ Տ. Տիրայր վրդ. վարը Ս. Պատարագ պիտի մատուցանէ Բուժէլի Հիսարի եկեղեցիին մէջ, օրուան ասնին առթիւ։

Այրի Տիկին Խ. Մարաթրոսեան և իր զաւակունքը Արամ Խ. Մարաթրոսեան, Տէր և Տիկին Ն. Ճիվանեան և զաւակունքը, Տէր և Տիկին Ե. Մազլումեան և զաւակը՝ իրենց ամուսնոյն, հօր ու մեծ հօր ԽԱՉԻԿ էֆ. ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆի յուղարկաւորութեան առթիւ թէ՛ անձամբ և թէ գրաւոր ցաւակցութիւն յայտնող բոլոր բարեկամաց ու ազգականաց կը փութան յայտնել իրենց անկեղծ շնորհակալութիւնը։

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ ԲԱԺԻՆԸ

ՄԱՀ

Այրի Տիկին Նեկտար Մնակեան առջի օր մեռաւ իր բնակարանին մէջ։ Ցուղարկաւորութիւնը տեղի կ'ունենայ այսօր։ Սկիւտար Ս. Խաչ եկեղեցիին մէջ, ժամը 7½ին։

ԶՕՐՍՆԹՔ

Անցեալ Դշ. գիշեր Թանթայի (Եգիպտոս) մէջ տեղի ունեցաւ պատկառութեան հանդէսը Մելիք էֆ. Մէջէճեանի Օր. Տիգրանուհի Քիզիրեանի հետ։ Մելիք էֆ. երկար տարիներէ ի վեր լուսանկարչական գործով հաստատուած է Թանթայի մէջ, ուր իբրեւ յաջողակ արուեստագէտ մը իր պատուաւորութեամբը և գործունէութեամբը սիրուած անուն մը դարձած է։ Իսկ Օր. Տիգրանուհի իր ուսումը աւարտած է Գերմանիոյ մէջ և բացի մայրենի լեզուէն հմուտ է նաեւ մէկ քանի օտար լեզուներու, և իր վրայ կը մարմնացնէ տ՝պար կնոջ մը ամէն բարի ձիրքերը և յատկութիւնները։

Մեր շնորհաւորութիւնները նորապսակ ամուսնոյն և իրենց պարագաներուն։

ՐԷՍՄԻ

ԹԷՎՃԻՀԱՔ

Մէջթէպը Թըպիրէի Շահանէ պագ-Թէրիոլօճի մուլլիմ մուավինի միրիլիա սատ. Արիսթիտի բաչայա մեսահիի մէմատուհաբնա մէպնի Թէպտիլէն պիրինճի ռիւթպէտէն Մէճիտի։

ՆԸՇԱՆ

Մարթպուարթը Էճնէպիյէ գալէսի էվրագ միւտիրի իգ. Օնիկ պէյէ գրաւէվ էֆ էհլիյէթինէ մէպի՝ իւչինճի ռիւթպէտէն Մէճիտի։

ՆԵՐՔԻՆ

ՕՏԱՐ ՊԱՏՈՒԱՆՆԵԱՆ.— Պարսից Վեհ. Շահը Թիմսալը Շահի ականաւոր պատուանշանը նուիրեց Մեծ-Պարքոս Բարձր. Ֆէրիտ փաշայի։ Կայս. Իրաւէ մը արտօնեց այս պատուանշանին գործածութիւնը։

ԱՐԱԲԱԿԱՆ ՆՈՐ ՏԱՐԻՆ.— Այսօր, մուհարրէմ 1 կ'սկսի արաբական 1323 տարին։ Նոր տարւոյն առթիւ սովորութիւն ըլլալով նոր դրամներ պատրաստել, Փողերանոցը 10,000 ոսկի և 95,000 զրշ.ի արծաթ դրամ պատրաստելով կայս. Պալատ մատոյց։

ՎՍԵՄ. ՀԸՖՋԻ ՊԷՑ. — Գոհունակութեամբ կը լսենք թէ տպագրական Տեսուչ Վսեմ. Հըֆզի պէյի վիճակը քաւական բարւոքած է։

ՖԷՐՏԻՆԱՆՑ ԻՇԽԱՆ ԼՈՆՏՈՆԻ ՄԷՋ.— Գուլկարիոյ Ֆէրտինանտ իշխանը առջի օր Լոնտոն ժամանեց։ Կայսրանին մէջ ողջունուեցաւ Կալլէսի իշխանին և օսմ. դեսպան Մէզիւրիս փաշայի կողմէ։ Իշխանը անմիջապէս Պըքինիէմի պալատը գնաց ուր ընդունուեցաւ Էտուարտ Թագաւորէն և Թագուհիէն։

ՍԵՐԳԻՈՅ ՄԵԾ-ԴՈՒՔՈՒՆ ժանուան առթիւ Երուսաղէմի Ցունաց նախորդ Պատրիարք Տ. Նիկոդիմոս ցաւակցական հեռագիրներ ղրկեց Բեթերսպուրգ, կայս. ընտանիքին և հանգուցեալին այրիին՝ Էլիզապէթ մեծ-դքսուհիին։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԸՆԴՀ. հիւպատոս Մ. Սթէֆրիս առջի օր Պոլիս հասաւ։

ՊՈԼՍՈՅ ԿԱԼՈՒԱԾԱՏՈՒՐԲԵՐԸ.— Առաջիկայ մարտ 1էն սկսեալ Պոլսոյ կալուածատուրքերը փութով գանձելու համար հաւաքիչներուն թիւը պիտի աւելցուի և անոնց պիտի տրուի 100ին 6 վարձք մը իրենց գանձումներուն վրայ։

ՕՏԱՐ երկիրներ գտնուող օսմ. հրպատակները երբ մարդահատարի առումներուն մէջ իրենց անունին կամ տարիքին համար սրբագրութիւն մը ընել ուզեն, պէտք է դիմեն տեղւոյն հիւպատոսարանը։ Ուր վկաներու ներկայութեան պիտի կատարուի Օսմանիյէ Թէզքէրէսիին սրբագրութիւնը։ Դեսպանատուն կամ հիւպատոսարան չգրանուած տեղերը առեւտր. ներկայացուցիչները պիտի կատարեն այս գործողութիւնը։

ԲՈՐԹ-ԱՐԹՈՒՐԻ ՊԱՇՏՊԱՆՆԵՐԸ.— Անցեալ շաբթու Բրեմսէս Եօժէնի ռուս շոգենաւով Պոլիս ժամանեցին Բորթ-Արթուրի պաշտպաններէն 60է աւելի ռուս սպաներ։ Շոգենաւը Պոլիս չհասած Իզմիրէ անցած էր ուր մնացած էր 15–20 ժամ։ Իզմիրի Ամալիքա լրագրին մէջ խմբագիրը այս առթիւ տակակցութիւն մը ունեցած է Բորթ-Արթուրի ոստիկանապետ գնդապետ Բասոքոֆի հետ։ Գնդապետը բերդաքաղաքին պաշտպանութեան և անձնատուութեան մասին չխօսեցաւ, որովհետեւ արդէն Սթէսէլ և ուրիշ սպաներ պէտք եղած տեղեկութիւնները տուած էին օտար թղթակիցներու։ Միայն իրենց մեկնումին և ճաքոնցիներուն կողմէ եղած ընդունելութիւնը պատմած է հետեւեալ կերպով.—

«Դեկտ. 31ին մեկնեցանք Բորթ Արթուրէն։ Այս շոգենաւին մէջ, ինչպէս կը տեսնէք 63 հոգի ենք, ոմանք ընտանիքով։ Նոյն օրը զօր. Սթէսէլի հետ և ճաքոնցիներուն ընկերակցութեամբ ելանք բերդաքաղաքէն, բայց երկաթուղին քանդուած ըլլալով 19 քիլոմեթր ճամբայ հետիոտն գացինք։ Պէտք է խոստովանիմ ճաքոնցիներուն մեզի հանդէպ ցոյց տուած մեծ յարգանքն ու ազնուութիւնը։ Տալնիէն նստանք ճաքոնական նաւ մը և Նակազաքի գացինք, ուր տեղի ունեցած ընդունելութիւնը մեզի շնորհապարտ և հիացիկ թողուց։ Ճաքոնական մասնաւոր պատուիրակներ գիմաւորեցին մեզ, յարգանք գրկեցին մեզի և մինչեւ պանդոկներն ու կազինոները ընկերանալով հիւրամեծարի պաշտօն կատարեցին։ Քաղաքին մէջ անօրինակ խանդավառութիւն մը կը տեսնուէր։ Երբ մենք մէկը դուրս ելլէր, ժողովուրդը կը վազէր և խիստ մտերմութիւն մը ցոյց տալով սրճարանները կը տանէր մեզ։ Այս ժողովուրդը խիստ տաքարիւն է։ Մեզի ցոյց տուած հիւրամեծարութիւնը երբեք չպիտի մոռնանք։ Նակազաքի հասնելուս երկրորդ օրը երբ պանդոկը նստած էի, յանկարծ սպասարկուներէն մին ճաքոնական այցաքարտ մը բերաւ։ Նակազաքի օսթրականպատ Մ. Ինքոճին էր որ հետս տեսակցիլ կ'ուզէր։ Պանդոկին սրահին մէջ ընդունեցի Մ. Ինքոճին որ զիս գրկելով ըսաւ.

—«Դուք քաջեր էք. իրա՛ւ է թէ պարտուած կը դառնաք. բայց իբր յաղթական կ'ընդունինք ձեզ։ Երջանիկ էք, որովհետեւ ձեր արիութիւնը պատերազմի պատմութեան մէջ ոսկի տառերով պիտի գրուի։ Մենք ալ երջանիկ ենք, որովհետեւ ձեզի պէս թշնամի մը ունինք։ Ռուսահաճոն պատերազմը մօտերս պիտի աւարտի և Ռուսիա ու Ճաքոն իբր մտերիմ բարեկամներ իրարու ձեռք պիտի երկարեն։

«Մ. Ինքոճիի պանդոկէն մեկնելէն ետք թէ՛ յիշեալին և թէ ուրիշ ճաքոնցի երեւելիներու կողմէ կողովներով պտուղներ և ծաղկեփունջեր ղրկուեցան։ Գալով թէ ինչ վիճակի մէջ ձգեցինք Բորթ-Արթուր երբ ինկաւ, ամէն տուն, ամէն չէնք գոնէ մասամբ քանդուած էր։ Ռումբերը իրենց աւերիչ հետքը ձգած էին։ Ցոնները իրենց հիմերէն կը փլչէին և ընտանիքներ կը թաղուէին փլատակներուն տակ։ Ճամբաները խորտ ու բոռտ եղած էին ռումբերէն։ Մարդ փողոցէն անցած ատեն ռումբի կտորի մը կը հանդիպէր և անոնց անչունչ գեւերն կը փռուէր։ Բարիկ-րի Լէվանտիտի վաճառատան գրագիրներէն Արքատէոս Բանկալոս անուն երիտասարդ մը երբ գրասենեակին մէջ կ'զբաղէր, յանկարծ ռումբի կտոր մը ապակին ծակելով անոր գլխուն զարկաւ և սպաննեց զայն։ Բերդաքաղաքին անկման գլխաւոր պատճառը ռազմանաւերէն և ուտելիքի սովն էր։ Հիւանդները հիւանդանոցներուն մէջ անօթի էին։ փոխանակ ապուր և այլ թեթեւ ճաշեր ուտելու, ձիու և էշու միս կը տրուէր։ Եթէ ընտանիքը (սկորբիւթ) մեծ աւերներ չգործէր կը յուսայի որ ա՛ելի դիմանայինք։ Այս հիւանդութեան միակ դարմանը սխտորն է։ Մեծ շաներ կ'ընէին անոնք որ սխտոր ունէին ծախելիք կամ ձի ու ջորի՝ մորթուելու համար։ Հետեւեալ նոթը ունիմ որ շահեկան է ցոյց տալու թէ Բորթ Արթուրի մէջ վերջին օրերուն ուտելիքները ինչ կ'արժէին։ Մէկ ֆունտ (150 տրամ) եզի միսը կ'արժէր 40 բուբլի (մէկ բուբլին 12½-13 զրշ. ոսկի դրամ կ'արժէ)։ Մէկ եզը 1150 բուբլի, մէկ ֆունտ ձիու միսը 2½, մէկ ֆունտ էշու միսը 3, մէկ սագը 150, մէկ հաւկիթը 2, մէկ հաւը 25, մէկ ֆունտ շունի միս 1½, մէկ ֆունտ հաց 1½, մէկ տուզինա գարեղուր 12, մէկ ֆունտ սխտոր (դեղի համար) 3 բուբլի։ Լնտախին առաջը առնելու համար զօր. Քոնթրատենքօ օր մը 11 ոսկի տալով իր զօրքերուն համար 13 օխա սխտոր գնեց։ Ըսի թէ ձիու, շունի և էշու միս կ'ուտէինք։ Ատոնցմէ որը աւելի համեղ և խորժելի էր գիտէ՞ք... էշո՛ւ միսը, այնպէս որ ամէնքնիս ալ էշու միս կ'ուզէինք։ Ահա այս էր Բորթ Արթուրի վիճակը։ Զօր. Քոնթրատենքոյի մահէն ետք ամէն բան փոխուեցաւ։ Քոնթրատենքօ քաղաքին հոգին, կեանքն էր կարծես։ Ամէն տեղ առաջին անգամ ինք էր ար երեւան կուգար։ Կեանքը ոչինչ կը համարէր, ամէն բեռդերը կը վազէր, սիրտ և քաջութիւն կը քարոզէր։ Զօրքերն ալ իր վրայ մեծ յոյս և վստահութիւն ունէին։ Իսկ զօրավար Սթէսէլ։ Սթէսէլ ճշմարիտ դիւցազն մըն է։ Իրաւ է թէ ան ալ արիութիւն կը ներշնչէր զօրքերուն, բայց ոչ Քոնթրատենքոյի չափ։ խոստովանելու է ասա»։

—Ռուսական Ռուսիա շոգենաւը երէկ իրիկուն Պոլիս հասաւ, իր մէջ ունենալով Բորթ Արթուրէն 200 ռուս սպայ, զինուոր և պաշտօնեայ։

ԻԶՄԻՐԻ ՀՐԴԵՀՆԵՐԸ.— Նկատելով որ պատահած հրդեհները գրեթէ միշտ ապահովագրուած չէնքերէ ծագումնառ կ'առնեն և չարաչարութեան արդիւնք են, Իզմիրի կուսակալութիւնը հրահանգ տուաւ ոստիկանութեան, անմիջապէս քննութիւն մը բանալ հրդեհին վրայ։ Քննութեան պահուն ոստիկանութեան պիտի ընկերանայ նաեւ հարցքննիչ դատաւոր մը։

ՕՐՈՒԱՆ ԴԷՊՔԵՐԸ

ԵՐԱԽՏԱԳԻՏ ՎԱՐԺՈՒՀԻՆ.— Իզմիրի թերթերը անուշ դէպք մը կը պատմեն։ Իզմիր-Այտընի երկաթուղիին ճամբուն վրայ, Թուրպալիի մէջ, կայարանին պետ Լուքա էֆ.ի ընտանիքը կը ճամբէ իր մէկ վարժուհին։ Այս Եւայի Թոռը, կ'երեւի բարկացած այս վտարումէն, փոխարէն կը փորձէ կրակի տալ այն տունը ուր պաշտօնավարած էր։ Բայց բաղդը չժպտիր իրեն։ Ցանցանքին պահուն վրայ կը հասնին և կը ձերբակալուի։ Վարժուհին կը խոստովանի թէ այդ եղեռնական միջոցին դիմած էր խրէժխնդրութեան համար։

ԲԱՆԿԱԼԹԻի կողմերը գիշերային կողոպտումները շարունակուած են։ Ամէն գիշեր գողեր կը յարձակին անցորդներուն վրայ։ Այս առթիւ ուշադրութիւնը կը հրաւիրուի Բերայի ոստիկանութեան։

ՁԱԽԱՒԵՐ ԲՍԱԿԱՀԱՏԸ.— Շաբաթ օր Գալատիոյ Օր. Վիլմաբը Պոլիս իջած էր և երբ շոգենաւէն կամուրջ ելաւ յարձակում կրեց բեռնակիրէ մը որ խլեց անոր դրամապանակը։ Բայց կ'երեւի թէ այդ մարդուն չէր վայլեր քսակահատութեան նուրբ արուեստը, քանի որ բեռնակիրը իր կարգին վար ձգեց դրամապանակը, զոր առնելով կայան պարոն մը, վերադարձուց օրիորդին։ Սթամպուլ կ'ըսէ թէ պէտք է մաքրել բեռնակիրի ձեւով այս մարդիկը, որոնք չէջնանակ մը կը կազմեն շոգենաւի նաւամատոյցներուն վրայ, երբ ճամբորդները դուրս կ'ելլեն։

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿ

Կ. ՊՈԼՍՈՅ

(1905 22 փետրվար Երեքշաբթի)

ՑՈՐԵՆ

Ճերմակ Առաջին օխան	38½-39	փարա
» երկրորդ »	37½-38	»
Մախլութ »	35-36	»
Զավտարլը »	33-34	»
Սէրթ առաջին, օխան	35—35½	փր.
» միջին տեսակ	33-34	»

Այսօր ժամանեց 4 վագոն ցորեն Ա. նատոլ։

ԱԼԻՒՐ

Տեղական քրմա Ա. պարկը 70-72 ղ.
» » Բ. » 67-69 »

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

ՎԵՐՋԻՆ ԺԱՄ

Երէկ գիշեր ուշ ատեն Հեռագրական Գործակալութեանց կողմէ մեզ հաղորդուած են հետեւեալ հեռագիրները.—

ԲԱՐԻԶ, 7 Մարտ.— Բեթերսպուրկէն կը հեռագրեն թէ՝ Ռուս Պատերազմական Մեծ Խորհուրդը նիստ գումարուելով միաձայնութեամբ որոշեց, խնդրել Զարէն, որպէսզի նոր հրովարտակով մը 400,000 զինուոր ես ղրկուի Մանչուրիա։

—Զօր. Քուրոքաթքին կը հեռագրէ թէ Ռուսերը զօրեղապէս ետ մղեցին Ճաքոնցիներու կողմէ Մաչիաքուի դէմ եղած յարձակումը՝ մեծ կորուստներ պատճառելով թշնամիին։

—Մուքտէնէ կը հեռագրուի թէ արիւնալից կռիւը բուռն սատակութեամբ կը շարունակուի հոս, առանց գնահատելի արդիւնքի։

Կարդալ Մահմուտ Փաշա, Խ. ՖԷՍՃԵԱՆ դեղարանի Ջկան իւղի ծանուցումը Դ. երեսը։

ԱԿԱՐԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ԲԱԿԵՐԵՆԻ

22/7 Մարտ 1905

ՕՍՄ. ՄԻԱՑԵԱԼ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ	98.21
Ամէնէն բարձր գինը	98.31
» վար գինը	98.20

ՐՈՒՄԷԼԻԻ ԵՐԱՔՈՒՂԻ

Երէկ իրիկուն գոցուեցաւ ֆր.	131.75
Երէկուան բարձր գինը	132.—
» վար »	131.75
Ֆրէնչ Ֆոնտիւ Էմփրունթ Ա	301.
» » » Բ	269.—
Քարափ	520.
Գանք Նատ. Կրէտ.	427.—
Թրամվայի Բաժնեթուղթ	6.30
Բէյճի պարտատոմսերի Ֆրանք	385.—
Անատոլ. Երկ. բաժնետ. Ա.-ի.	12.02
Օսմ. Ապահովագր. Ընկ. Լ. Օ.	4.05

ԹԻԹԹՈՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԷ»Ի 19

ՎԱՅՐԻ ՀՆԴԻԿՆԵՐԸ

ՏԱԳՆԱՊԱԼԻՑ
ԵՒ ՏՈՒԱՍԹԻՔ ՀԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆ
ԿՈՒԱՐԱՆԻՆԵՐՈՒ ԱՇԽԱՐՀԻՆ ՄԷՋ

ՀԵՂԻՆԱԿ
ԿԻՒՍԹԱՎ ԷՄԱՆ

ՅԱՌԱՋԱԲԱՆ

ԷԼ ՏՕՐԱՏՕ

—Ինչո՞ւ համար։ Բայց, յարեց մը-տամփոփումով մը, եթէ իմ կողմէս եղած զիջողութեան այս տպաւորը պիտի կարճեցնէ այս բանակցութիւնը, անշնորհք բան մը ըրած պիտի ըլլամ ձեզի չը հնազանդելով։

Մարքիզը չրթունքները խածաւ, բայց չը պատասխանեց։

Տօնա Լօռա գնաց նստաւ քիչ մը հեռուն, և թեւերը կուրծքին վրայ ծալլելով խաչաձեւ՝ նայուածքը ուղղեց դիմացինին։

—Խօսեցէք ուրեմն հիմա, խնդրեմ յարեց, Ֆէպէն չը սեց ձեզի, Բապալէրօ, ես ծայրայեղօրէն յոգնած ու պարտուած եմ, և ձեր հրամաններուն հնազանդելու հարկը միայն տուն գալու ինձ քեզ ընդունելու։

Մարքիզը չնորհակալութեան քանի մը խօսք արտասանեց եւ պատասուեցաւ խօսելու։

Տօնա Լօռա տարտնջեց տարեկան էր, չնորհալի եւ միցեռն, սպանիացի կիներուն պէս նրբին ու գեղեցիկ հասակով։ Մութ չագանակագոյն իր մազերը պուտիկ պուտիկ, ոսկեփոփոխ ուսերուն վրայ կ'իյնային և իր կապոյտ ու երազող աչքերը երկնից կապուտակը կը պատկերացնէին իրենց մէջ, սեւ եւ յատակ իր յօնքերուն տակ։ Պզտիկ եւ սիրուն բերան մը, իր մարգարտանման ակռաները կը ցուցադրէր ամէն բացուելուն, և իր ազնուականի դիմագիծերն ու շարժումները, տաք արիւն մարմինի մը հրապոյրներուն խառնուած՝ գերազանցապէս սիրուն աղջիկ մը դարձուցած էին այս կինը։

Տօնա Լօռա հագած էր մուրբիւնէ չրջազգեստ մը որով կատարելապէս հիանալի կ'երեւար ամէն անգամ։ Հիմա որ մանաւանդ իր կուսական ծոցին մէջ յուզմունքներ ու տուայտանքներ կ'եռեւեփէին, Տօնա Լօռա խորհրդաւոր երեւոյթ մը առած էր, երեւոյթ մը որ թէ՛ յարգանք եւ թէ մեծարանք կը ներշնչէր իրեն։

Բաթէլ մէլէօրի մարքիզը չը կրցաւ դիմանալ գեղեցկութեան այս արտասովոր մարմնացումին առթած հրապոյրներուն, և նայուածքը խանարհեց անոր առջեւ որ տեսութիւն եւ քամահրանք կը մնացուցնէր իր մասին ու խօսք առաւ դողդղալով,

—Վերջին ծայր գժնդակ ջանքերէ եռաք, Պրազիլիոյ քաղաքակրթեալ նահանգներուն սահմանը ձեռք անցուցինք, ըսաւ։ Եթէ չեմ սխալիր, մեր հետեւելիք ճամբան կը մթնցուի անապատներու մէջ, ուր, մեզմէ առաջ, քանի մը յանդուգն հետախոյզներ համարձակած են երթալ։ Կը կարծեմ որ մեկզմէկ լաւագոյն կերպով հակնալու վարկեանը հասած է ալ և պէտք է որ մեր իրարու հանդէպ բռնելիք ընթացքը գծենք այլեւս։

Տօնա Լօռա արհամարհանքի ժպիտով մը,

—Այս ընթացքը, յարեց դառնութեամբ, ակէ աւելի յատակ ու պայծառ չի կրնար ըլլալ, եթէ կը փափաքիք, ինչ ինչ մտերմամտութիւններու մէջ մտնալու հոգէն ազատեմ ձեզ, ես իսկ վերյուշումը ընելով անոնց... Օհ, խնդրեմ, մ'ընդմիջէք զիս, չարունակեց, որովհետեւ երիտասարդը անոր խօսքը ընդմիջել կը փորձէր։ Ահա խնդիրը երկու բառով։ Հայրս, ասն Զէնօ Սիլվարէզ որ կը սերի այս երկրին նշանաւոր գերդաստաններէն եւ կ'ապատանի Գուէնոս-Այրէսի չրջակայները, չեմ գիտեր ի՞նչ պատճառներով, ինչ որ անշուշտ ձեզ համար կարեւորութիւն չունի, իրրկուն մը իր դուռները լայն բացաւ օտարական և մոլորած ճամբորդի մը, տոսկալի մրրիկի մը պատճառն։ Այս ճամբորդը դուք էիք, տէր, մերինէն ոչ նուազ նշանաւոր սերունդէ մը, որովհետեւ եթէ չեմ սխալիր ձեր նախահայրերէն մէկը Պրազիլիոյ կառավարիչ եղած է։ Ձեր համբաւը ծանօթ ըլլալով հօրս, դուք իբրեւ բարեկամ ընդունուեցաք եւ ոչ թէ իբրեւ օտարական։ Մեր ընտանիքը ձերը եղաւ, անանկ չէ՞, պատասխանեցէք։

—Շիտակ է, պատասխանեց Մարքիզը։

—Հանոյքով կը տեսնեմ որ, չարունակեց Տօնա Լօռա, անկեղծ էք։ Կը վերսկսիմ։ Ընտանիքս որ կորսնցուցած էր իր բոլոր ինչքերը եւ տարագրուած գրեթէ դարէ մը ի վեր, իր նախահայրերուն կողմէ գտնուած երկիրէն, չատ դժուարաւ կ'ապրէր, և արջառներ խնամելով կ'անցուցնէր իր ժամանակը։ Դուք հօրս ներկայացաք իբրեւ զոհ մը մարդկային չրիւրանքներու։ Գիտէք որ հայրս ո՛րքան սիրով ընդունեց ձեզի և ոեւէ գաղտնիք չը պահեց ձեզմէ։ Գաղտնիք մը կար սակայն զոր չը կրցաք ձեռք ձգել հօրմէն, հակառակ ձեր ճարտարութիւններուն։ Ահա կախում ունէր իր ընտանիքին գալիք ժառանգութիւնը, եթէ, ինչպէս հայրս կը լսեսար, Թայլտարուեր իրեն կրկին Գրազիլիա դառնալ։ Այս գաղտնիքը զոր հայրս, եղբայրս եւ միայն ես գիտէինք, ի՛նչ միջոցով ձեռք ձգեցիք դուք եթէ ոչ ամբողջովին, գէթ այնչափ որ ձեր ցանկութիւնները եւ դրամապաշտութիւնը գոհացում գտան, հոգ չէ թէ ի՞նչպես ձեր բարերարներուն։ Ահա ինչ որ չպիտի ուզեմ բացատրել։ Կարճ խօսքով, դուք որ, մէկէ աւելի ամիսներ, մեր մտերմութիւններուն մէջ ապրեցաք առանց պատուելու զիս, և ընդհակառակը ազատ տեղ դրիք, յանկարծ փոխեցիք ձեր զգացումները եւ ցանկալից դարպաս մը ըրիք հեսս։ Ես որ զուարթ ու կայտառ աղջիկ մըն էի, զարմացայ նախ, առանց յուզուելու, բայց ձեր շարժումները զիս կը նեղէին։ Կը տեսնէք որ ես ալ անկեղծ եմ, Բապալէրօ։

—Շարունակեցէք, օրիորդ, պատասխանեց մարքիզը ժպտելով, երկար ատենէ ի վեր էր որ կը ճանչնայի արդէն ձեր անկեղծութիւնը, կը մնայ ինձ հիմա գիտնալ թէ մինչեւ ո՞ւր պիտի տանիք ձեր սրամտութիւնը։

(Շարունակեցէք)

ՏԻԳՐԱՆ ՄԱՐՋՊԱՆԵԱՆ
ՎԻՐԱԲՈՅԺ - ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Կը բուժէ ոկռոյի ամէն տեսակ ցաւեր և լինաերու հիւանդութիւններ։ Ամերիկեան դրութեամբ, և կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ փոսակռները կը լեցնէ՝ երկար տարիներ առանց ցաւի դիմանալու պայմանաւ։

Ոսկիի և քաուչուքի վրայ նորը և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստէ, բնականին ճիշտ նման։ Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր, Բերա, Մեծ Փողոց, Պէշիրլը Փարմաք-Գարու, Փէքմէզ Օղլու ազատութիւն թիւ 3։

Երեքշաբթի և Ուրբաթ օրերը աղքատները ձրի կը դարմանուին։ 4—10

ՁԿԱՆ ԻՒՂԻ ՊԷՏՔ ՈՒՆԵՑՈՂՆԵՐՈՒՆ ԿԱՐԵՒՈՐ ԱԶԴ ՄԸ

ԴԻՄԵԼ ԽԱՉԻԿ ՖԷՍՃԵԱՆԻ ԴԵՂԱՐԱՆԸ

Կ. Պոլիս, Մահմուտ Փաշա Պազարի, «պոզաչանի»ին դէմ թիւ 261

Դեղարանս նկատելով որ՝ Պոլսոյ կարեւոր և կեդրոն մէկ տեղը գտնուելուն առթիւ, Մօրինայի ձկան իւղի մասին եղած խնդրանքները հեռագրեալ չատցած է, ասոնց խնդրանքներուն և ի մասնաւորի Ազնիւ յանախորդաց գոհացում մը տալու և փոքր ինչ ծառայութիւն մը մատուցանելու համար, սերբոխ եմ այս անգամ յայտարարելու թէ՝ մասնաւոր յանձնարարութեան մը համաձայն բերել տուած ըլլալով Բէթէր-Մօլլէրի Մօրենայի ձկան իւղին առաջին տեսակը, ԱՌԱՆՑ ՀՈՏԻ կը ծախսի Դեղարանս՝ թէ՛ մասնաւոր չիներու մէջ և թէ քաղով, ամէնէն փափկակազմ ստամոքսի համար իսկ խիստ ասխորժելի ըլլալով, թէ՛ մեծերու և թէ՛ տկարակազմ պզտիկ տղայոց։ Ուստի ամէն անոնք՝ որոնք կը փափաքին խմել թէ՛ ուժան և թէ առանց հոտի զուտ և անխարդախ ձկան իւղ, թող հաճին դիմել դեղարանս, դէթ մէկ անգամուան փորձով մը ստուգելու մեր խօսքերուն ճշդութիւնը։

Դեղարանս այս առթիւ եւս նկատելով որ քիչ ժամանակուան մէջ պատիւը ունեցաւ իրապէս գնահատուել արդոյ հասարակութենէն, որմէ քաջալերուելով պէտքը կը զգայ իր ուղղութիւնը և նպատակը կրկին ներկայացնել հանրութեան։

ՆԱՏԱԿ.—Գոհ ձգել յանախորդները միշտ՝ դեղերու թարմութեամբ, դեղագրերու արագ և ճշդապահ պատրաստութեամբ, գներու չափաւորութեամբ և արուեստին խղճմտամիտ գործադրութեամբ։

ՈՒՂՂՈՒԹԻՒՆ.— Մաքրութիւն, ապանեխման դրութիւն և պարկեշտութիւն դեղարանիս սկզբանէ եղած են միշտ։

Եւրոպական տան մը հետ ալ բանակցած ըլլալով, ամէն չարթու Զուիցերիական թարմ պատուաստի թիւպեր (ասը գայէմի) կը հասնին բօսթայով։

Ցիշենք նաև ամէն օր Դեղարան յանախող Հայ և օտարազգի բժիշկներէն մասնաւորաբար ծանօթ Բ-ԻՇԵԿ ԱԼԼԱՀՎԵՐՏԻ ԷՖ.՝ որ ամէն Գ. Ե. Շբ. օրեր ժամը 8—11 իրեն դիմող հիւանդները կը դարմանէ իրեն ծանօթ փորձառութեամբ և մասնագիտութեամբ, դեղարանիս մասնաւոր դարմանարան։

ԴԵՂԱՐԱՆՍ ՈՒՆԻ ՆԱԵՒ ԳԻՇԵՐԱՑԻՆ ՍՊԱՍ 50—42

CHOCOLAT

ԱՆԶՈՒԳԱԿԱՆ ՎԻԼԼԱՐԻ ՇՈՔՈԼԱՆ

ԱՆԱՐԱՏ ԿԱԹՈՎ, ԶՈՒՏ ԲԱՔԱՈՎ ԵՒ ԱՆԽԱՐԴԱԽ

Ֆրիպուրկի (Զուիցերիա) քաղաքապետութենէն ընտրուած բժշկական մասնախուզքի մը հսկողութեան ներքեւ պատրաստուած է։

Ամէն անոնք որ սոյն «Վիլլար» անուն գործարանին կոֆէ, նոյշ, կոֆինոյ, լանչիյոյ և դարչ չօքոլան տակաւին չեն կերած, պիտի չկրնան ըսել թէ կերած եմ լաւագոյն ու համեղը։

ՈՉ ՄԷԿ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ԿՐՆԱՑ ՀԱՒԱՍԱՐԻԼ

ՎԻԼԼԱՐԻ ՇՈՔՕԼԱՀԻՆ

Կը ծախուի ամէն տեղ, ի մասնաւորի կը գտնուի հետեւեալ տեղերը

Տեար Թոգաթիէանի Բաթիրբրին, Բերա, Տողրուեալ Թիւ 290, Մ. Ժ. Բաթիի վաճառատունը, և Թրամվայ ճատէսի Պէքեար փողոցի անկիւնը Անուշավանառ Մոսկոն, Ղալաթիա Մէյէքա Ալի Բէյ խանի մէջ հանրածանօթ մառալեպիճի Հաճի Բէճէպ ազայի քով, կամուրջին վրայ, Վոսփորի չոգենաւեռու կողմը, ծխավաճառ Առիսթիսի էֆէնտիի խանութը, Գալիս Եէնի ձամի Բեազիմ պէյի դեղօրէից վաճառատունը, Սիրքէճի Թրամվայ ճատէսի Քէօրքիւլի խանին անկիւնը մեծ նպարավաճառատունը, Գասարգիւղ Տեար Տրգատ Փրիգորեանի (օդային կազի ընկերութեան դէմ) դեղօրէից վաճառատունը, եւ Գուզկունճուգ Իսկէլէ ճատէսի Մ. Սիլվեսթրօնի դեղարանը եւայլն։

Կեդրոնատեղին է Կ. Պոլիս Ֆենզլեան խան

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆ Է

Mr. C. FROHLICH, Vitalis han, Galata Constantinople

7—20

ՇԷՆՔԵՐՈՒ ՅԱՏՈՒԿ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՄԱԹ ՆԵՐԿԵՐ
National Wall coating & Lythite

Աժան, լուսաւոր, հոտ չունին, տուն կը չորնան, վրայ չեն ելներ, գոյներնին չեն նեսեր, ջուրի եւ անձրեւի կը դիմանան, եւն. եւն.

Պատանոյի ներկերուն իւրաքանչիւր քառ. արշինը 10—15 փարա
Ներսի և դուրսի » » » » 20—30 »

Տեղւոյս ամէն կողմի Պատ. յանախորդաց դիւրութեան համար վաճառատունս պատրաստ է սոյն գներով իր վրայ առնել ամէն գործ, թէ՛ ներկն և թէ գործատարողչէքն մէջն ըլլալով։

Կարեւորութիւն մի տաք կարգ մը վարպետներու կամ ներկարարներու անպատասխանելի խօսքին, որոնք անձնական շահերու նկատմամբ մանաւանդ հակառակ են չատ մը օգտակար նորութիւններու։— Այլ հաճեցէք դիմել

Կ. Պոլիս, Ալաքա Համամ, Պազրբէլար Թիւ 26 Գ. ԱՃԷՄԵԱՆԻ և Նմոյշներ ու քարտէզներ ստանալ ուզուած քանակութեամբ։ — Գաւառները Գործակալներու պէտք կայ, դիւրամատչելի պայմաններով։ 20—15

Ա՛ԻԹԱՆԻՕՆ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՎԷ ԷՕՄՐ ԻԶՈՒՆ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԻԱՍ
1828 ՎԷ 1829ՏԱ ԹՎԷՍԻՍ ԳԻԼԸՆՄԸՇ

Մերքեզի իսարեսի — Բարիզսէ, Վանսօմ մէյսանքնատ 9 ճիւմբրոլը
տայիրէի խուսուսիյիրիճեսի

ՀԱՐԻՒՍ ՇԻՒՊԷՍԻ

Մէրմայէ վէ իհթիեաթ 119,000,000 ֆր
1903ին թահսիլաթը 25,000,000 »
Թէմիէ օլունան զիյան 284,000,000 »
Սիկուրթայը էմլաքին գէյմէթի 22 միլիառ։

1828 L'UNION DE PARIS

ԷՕՄԻՒՐ ՇԻՒՊԷՍԻ

Մէրմայէ վէ իհթիեաթ 161,500,000 ֆր
1903 բրիմ թահսիլաթը 12,000,000 »
Թէմիէ օլունան զիյան 130,000,000 »
Սիկուրթատալանէօմիւր 278,000,000 »

ՊՈՒՇԵՐԲԷԹ կանէթ միւսթա չէբիթ իլէ Թիւրքիստա սիկուրթա գայա իսէր
ԷՕՄԻՒՐ ՍԻԿՈՒՐԹԱ չիպէսի տախի միւխթէլիֆ սուրէթատ վէ խուսուսի
էկվէն ֆիյաթլարա էօմիւր սիկուրթա իսէր։
ՇԵՐԲԷԹԻՆ ՊԱՆԳԱՄԸ «Օսմանլը Պանքասը» տրր. Թիւրքիա վէ Մէմալիքը Շարգիյէ իչին միւտիրիյէթը ումումիյէ = Սթամպոլտա, Սալթան Համամճնատ, Բաթրբրը Օղլու Բասաժը
Միւտիրի ումումիսի — ՍԻՄՈՆ ԳԱՑՍԷՐԼԵԱՆ
Միւտիր մուավինի — ՄԻՒՐԱՆ ՏԷՐ-ՆԵՐՍԷՍԵԱՆ
Ղալաթատա այրուճա պիր Շիւ.պէսի օլտուղը կիպի՝ Մէմալիքը Մահրուսէնին հէր Թարաֆընատա տախի խուսուսի ածանսալարը վար տրը։ 50—18

ՆՇԱՆ ԶԱՄԻԶԵԱՆ

ՄԱՆԱՊԷՏ ՀԱՐՍԱՆԵԿԱՆ ՄՈՄԵՐՈՒ
ԵՒ
ՄԻՐՏՈՒԹԵԱՆ ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐՈՒ

Կ'ուզէք հարսնիքներնուդ փայլը տալեցնել, գեղատիպ «էֆէ» մը տալ մտերուն, դիմեցէք ՆՇԱՆ ԶԱՄԻԶԵԱՆ՝ վաճառատունը, ուր բացի պատրաստ գտնուած մոմերէ կը զարդարուին նաև մեծ խնամով վերջին նորաձեւութեամբ ճաշակաւոր մոմեր, անմրցելի ժամանակ գիներով։ Կը գտնուի նախ հոն հարսի կիրանա, քողք, քողքի անուսկ, զարդարուած կողով, ծաղիկ, փեսայի, եւն. եւն. եւն.։

Փութացէ՛ք, հարսնիքի Տէրեր, այցելել անգամ մը Նշան Զամիզեանի հարաւնեկան մոմերու մեծ վաճառատունը, ուր ոչ միայն ձեր ճաշակը, այլ նաև ձեր քսակն ալ գոհացում պիտի գտնէ։

ՄԵԱԼ ՏԵՂ ՉԵՐԹԱՐ

ՆՇԱՆ ԶԱՄԻԶԵԱՆ

Կ. Պոլիս, Գամանբօ խանի տակ, թիւ 86 33—50

185 ՍԱՆԹԻՄԵԹՐ

ՕԳՏՈՒԵՑԷ՛Ք, ՕԳՏՈՒԵՑԷ՛Ք, ՏԻՊՆԱՑԷՔ ԵՒ ՏԵԱՐՔ

Եթէ կ'ուզէք ձեր դէմքին հրապոյրը աւելցնել, մազերիդ ու պեխերիդ խնամեցէք։

Եթէ կ'ուզէք մարթային զգուելի հիւանդութիւններէ խուսափիլ, գործածեցէք ԱՆՆԱ ՍԻԼԼԱԿի օծանելիք անուշահոտ իւղը՝ որ մաշկը դարմանելու և արմատները զօրացնելու համար բոլոր Եւրոպոյ մէջ իբր միակ դեղ ընդունուած է։ Գեխերու և մորուքի աճումն ալ կը փութացնէ և կարճատեւ գործածութենէ մը վերջ կը չնորհէ անոնց արտասովոր տաքութիւն և բնական փայլունութիւն։ Բաց ատամ մազերը հերմկնալէ զերծ կը պահէ մինչեւ խոր ծերութիւն։ Ուստի իր դիւրամատչելի գնոյն և բազմապիսի օգտակարութեանցը համար ջերմապէս կը յանձնարարուի յարգոյ հասարակութեան գործածել՝ Աննա Իլլակի դեղը։ Գինն է 3 կարուշ 27 դրուշ։

Ներկայացուցիչն գրասենեակն է Զէյրեքեան խան Թիւ 22, Գալաթա։ Կը վաճառուին հետեւեալ Տեարց դեղարաններու մէջ։

Բերա, Իօժէն Տէլասուտա Թիւ 298.
Կալաթա Հերակլէս Տէօվլէթեան՝ Թիւ 32.
Ենի Ճամի, Մէհմէտ Բեազիմի մթերանոցը և իր մասնաճիւղերուն մէջ.
Ենի Ճամի, Գ. Արսէն, Թիւ 71.
Կէտիկ Փաշա, Լ. Կիւմիւշեան Թիւ 5.
Վէզնէճիլէր, Հ. Համամ.
Գուզկունճուգ Ֆարմասի Սանթրալ։

50—36 ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՑԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉ ԹՈՒՐՔԻՈՅ՝ ՀԱՑԿ ՓԱՓԱԶՕՂԼՈՒ

ԼԱՆՔԱՇԷՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

	Սգերլիճ
Դրամագլուխ	12,000,000
Տարեկան հասոյթ	3,986,000

Անգլ. ապահովագրական ընկերութիւն հրդեհի դէմ եւ կեանքի վրայ
Որ այժմ ձուլուած է ՌՕՃԵԼ ապահովագրական Ընկերութեան հետ

Հրդեհի դէմ ապահովագրութիւն ամէն տեսակ սեփականութիւններու վրայ, — քարաշէն և փայտաշէն կալուածներ, առեւտրական թուղթեր, ապրանքներ, եւն. եւն.։

Լանքաշիր միշտ նպաստաւոր եղած է ամէն կողմանէ արագ և արդար կերպով կարգադրելուն համար։

Իր դրամագլխին՝ 12,000,000 անգլ. ոսկիի բարձր թիւը բացարձակ ապահովութիւն մը կ'ներշնչուի ապահովագրեալներուն։

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆԸ
ԼԻՎԷՐՊՈՒԼ, թիւ 1' ՆՕՐԹ ՃՕՆ ՍԹՐԻԹ
ԼՈՆՏՈՆ, 28' ԼՕՒԹԱՐՏ ՍԹՐԻԹ
ԸՆԴՀ. ԳՈՐԾԱԿԱԼ Կ. ՊՈԼՍՈՅ
ՊՈՆՏ ՍԷՆԼԷՐ ԵՒ ԸՆԿ
Նո. 4 և 5 Գիւլիւ Թիւնէլ խան
Դեր.-Գործակալ Էսթրնեի
ՄԱԳՍՈՒՏ Ե. ՍԱՆՏԱԼՃԵԱՆ

Ուրիշ դեր գործակալութիւններ ունի Թուրքիոյ գլխաւոր քաղաքներուն մէջ։ 50—41

ՀԱԳՈՒՍՏԻ ՍԻՐԱՀԱՐՆԵՐՈՒՆ

Հագուստի խնդիրը վերջնականապէս լուծուած է այլ եւս։ Պատրաստ զգեստեղէնի մեծ վաճառատունը՝ ԷՄՆԻԵԼԷ որ Կ. Պոլիս, Մուլքան Համամի հրապարակի Քրէսի Լիսճէ դրամատան վրայի յարկը հասատուած է, երիկ մարդոց եւ տղոց յատուկ ամէն տեսակ հագուստներու մեծ մթերք մը ունի միեսս, որոնք խիստ նուրբ, ձեւաւոր եւ վերջին նորաձեւութեան համեմատ պատրաստուած են ու ամէն բսակի յարմար եւ ածան գիներով կը ծախուին։

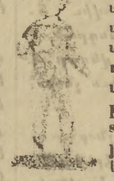

ԷՄՆԻԵԼԷ վաճառատունը իր կերպասները ուղղակի եւրոպական մեծ գործարաններէ մեծամանակ բերել տալով զանոնք ամէնէն ճարտար դերձակներու ձեռքով հագուստի կը վերածէ, այս բացառիկ պատճառով վաճառատան մէջ մեծ հանգստութեամբ պատրաստուած հագուստները ամէն եղանակի նորաձեւութեան կը յարմարին եւ չափի վրայ կարուածներէն բնաւ չեն զանազանիր։ Ամէնէն աւելի հաճախի տէր ու դժուարահաճ անձինք անգամ զոհ կը բնան ԷՄՆԻԵԼԷՅԻ հագուստներէն, որոնք այնչափ կատարեալգործութիւնով հանդերձ դիմացկուն ու դիւրամատչելի ըլլալու առաւելութիւնն ալ ունին։ Մեր գրածներուն ճշմարտութիւնը հաստատելու համար բաւական է անգամ մը այցելել ԷՄՆԻԵԼԷՅԻ վաճառատունը։ Կիներու յատուկ ամէն տեսակ հագուստներու համար յատուկ մասնաճիւղ մը կայ վաճառատան կից։ Գիներ ճշմարտապէս վերջնական են. զեղչ չկայ բնաւ։

Կիրակի օրերը բաց է։

50 7

ԱՐԱՄ ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ
ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Գալիս, Պանչէ Գաբու, Գիճ Գիր Զէքիճի դիմաց

Կատարեալ դարմանում ամէն տեսակ փոսած ակռաներու, և նամանաւանդ կը զգուշէ արհեստական ակռաներ բնական գեղեցկութեամբ։

Ամէն առաւօտ կանուխ կը գտնուի Սկիւտար, Իճտիյէ, իր ընակարանը։ Եւ ամէն օր 5—11 դիմել Գալիս Պաճէ Գարու, Գիր-Գիր-Զէյիճիին դիմաց։

Կիրակի օրերը ժամադրութեամբ 50—41

ՁԵՐՄԱԿ ԵՒ ԱՌՈՂՋ ԱԿՌԱՆԵՐ

Եթէ կ'ուզէք ազատ մնալ չատ մը հիւանդութիւններէ որոնք բերնի մէջեցաւ կ'փոխանցուին, եթէ կ'ուզէք ունենալ ներմակ և առողջ ակռաներ, եթէ կ'ուզէք ապահովել ձեր բերնին, լինտերուն ու ակռաներուն առողջութիւնը, եթէ կ'ուզէք որ ձեր ակռաները չփտին ու փտել սկսածներնն ալ բժշկուին, գրեցէք՝

ՍՈՒԼԱԳԻ ՊԷՆԷՏԻԷԹԻՆ
ՕԶԱՐԱԿԸ, ՓՈՏԻՆ ԿԱՄ ԽՍՈՐԸ

որ Բաղդէտեան դրութեամբ պատրաստուած անուշահոտ և հականեխական է, լինտերուն մէջի մանրոքրեքները կը ջնջէ, բերնին գաշտահոտութիւնը կը բուժէ, կոկորդին ու խուչափողին թարախաթից նեխութեան ու բորբոքումները կ'անհետացնէ։ Ամէնէն սաստիկ ակռայի ցաւն իսկոյն կը հանդարտի Սուլաք Պենէ. տիրթիլի մէջ թրջուած կտոր մը բամբակով։

Բարիզի 1900ի Արուեստաս հանդէսին մէջ, ուր այսարտի բոլոր ակռայի դեղերը ներկայացուած էին, Սուլագի Պէնէտիքթեան հարց այս ակռայի դեղերը անմահ հռչակուեցան, և այս կարուոր Վարչութեան Տնօրէնը արուեստանդէսին Փիրիի անդամ անուանուելով, գերազանցապէս նուիրագործուեցաւ համբաւն այս արտադրութեան։ 26—5

ՏԵՂԱԿԱՆ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԷԶԻՐ ԵԱՂ

Տեղական արտադրութիւն ըլլալով, անարատ և անխառնուրդ պէզիր եաղ կը ծախսի, Գալիս, Ալաքա Համամ 69 Թիւ Եաղը օղլու և Բալայէր օղլու խանութները. ինչպէս նաև Գէչիկեաղ, Բրամաէյի ճամբուն վրայ, 78 Թիւ Եաղը օղլու և ընկ. խանութը։ Իւղերը կը պատրաստուին Սիլահտար Աղայի կողմը մասնաւոր գործարանի մը մէջ։ Ոսկի մը պարգեւ պիտի տրուի անոր որ տարբերութիւնը՝ այն իւղը՝ ասոր նիւթեր գտնէ հոն, նոյն իսկ քիչ քանակութեամբ։ Նոյն տեղերը ծախսուած իւղը ուրիշ տեղ ծախսածներէն թէ՛ ընտիր է և թէ ժամն է։ Թէ՛ մեծքանակ և թէ փոքրաքանակ վաճառուիներ կը կատարէ։ Ուշադրութիւն ընելու է Թիթեղեայ տուփերուն վրայ վերի անուններուն ձեռագիր ստորագրութեան։ 50—10

ՏՈՔԹ. ԲԱՐԱՂԱՄԵԱՆ

Տոքթ. Մ. Բարաղամեան, որ վերջերս Բարիզ գացած էր վերադարձաւ։ Այս անգամ, արդէն իր մշակած ճիւղերուն աւելցուցած է իրարու հետ սերտ առնչութիւն ունեցող մանկաբարձութեան, տղայոց հիւանդութեան և կնախտաբուժութեան ճիւղերը, եւ այս վերջինին մասը կազմող կանանց երեսի մազերը բուժելու դրութիւնը։ Անգամ մըն ալ չի բաւնելու պայմանաւ։

Հասցէ. — Իւսկիւտար, Սէլիմտրզ Սէֆիր Օղլու փողոց թիւ 8։ 9—20

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՑՍԷՐԵԱՆ